

Izhaaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Dredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po tarifi in dogovoru. — Uprava v Ljubljani, Gradsko 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4.

Št. 43

Ljubljana, četrtek, dne 24. julija 1930

Leto I.

Težka potresna katastrofa v Južni Italiji

Ogromna materialna škoda - Porušene hiše in cerkve - Doslej do 400 mrtvih, a več sto oseb težko ranjenih - Obupanost prebivalstva

Rim, 23. julija. d. Neapolj in pokrajine južne Italije je preteklo noč zadela težka potresna katastrofa. Rimski seizmografi so točno ob 1:05 zaznamovali prve silne potresne sunke valovitega značaja, ki so trajali nekaj minut. Sunki so se potem še ponavljali v malih presledkih.

Poročili iz Neaplja, ki so sprva bila jekno redka zaradi prebranih prometnih zvez, je bil prvi potresni sunki izredno močan. Bilo je ob 1:05. V mestu je nastala mahoma nepopisna panika. Ljudje, večinoma že v najgloblji spanju, so preplašeni in na pol goli tekali iz hiš na ulice ter iskali zavele pred ruševicami se hišami in podirajočimi se stavbami. Na ulicah je zavladala splošna zbeganost tudi zato, ker prebivalstvo že dolgo ne pomni tako silnega potresa v Neaplju in njegovi okolici. Drugače na lahke potresne sunke navajeno prebivalstvo se ni upalo po končanem potresu vrniti v svoja stanovanja ter je ostalo vse do belega dne na prostem pod milim nebom. Bili so grozni prizori: žene so iskale otroke, ki so se izgubili, možje so lavalj okrog in spraševali po svojcih...

Alarmirani so bili takoj ognjegasci in vojaštvo, ki so prihiteli na pomoč ter skušali rešiti ponesrečene izpod razvalin podrlih hiš. Brzjav in telefon sta bila prav tako na več mestih poškodovana in porušena, tako da Rim ni mogel do desetih dopoldne dobiti nikake točne vesti o obsegu katastrofe.

V splošni zmedenosti, ko so ljudje begali po ulicah, je bilo več oseb pohojenih in pomandranih in tako težko ranjenih. V nekaterih ulicah so se naenkrat zgrnile mase ljudi v klopčič in si niso vedeli nikamor pomagati. Zmedenost je povečala še okolnost, da je meslo ostalo brez električne razsvetljave, ker je bila tudi električna napeljava po potresu močno poškodovana. Električna centrala ni funkcionirala. Zato je po ulicah vladala tema.

Preljudski obupni prizori so se odigravali po zaporih in v jetnišnicah. Kaznjenci so vpili in jokajoč prosili, da jih izpuste iz celic na prosto. Prišlo pa ni do nikakih izredov in nemirov v jetnišnicah.

Človeške žrtve in škoda

Po potresu povzročena škoda je ogromna ter se ne more še natančno preceniti. Porušeni so 6 velikih hiš in stavb. Ogromna je škoda v okoliških mestih in vaseh.

Neapolj, 23. julija. d. Brzjavna in telefonska zveza je bila dopoldne za silo vzpostavljena. Rimska vlada je bila nujno naprošena za takojšnjo pomoč prebivalstvu, ki mu je začelo primanjovati gotovih življenjskih potrebščin. V mestu samem je popolnoma razdejanih več hiš. Kolikor so mogli dognati, so ubile 3 osebe, 12 jih je pa težko ranjenih. Mnogo oseb pogrešajo, zlasti otrok. Strahovito je razdejane po potresu v mnogih južnih pokrajinah. V Salernu se je porušila sleha velikega doma ter je močno poškodov-

van tudi strop. Po posameznih mestih in pokrajinah so doslej javili naslednje človeške žrtve: v Beneventu 3 mrtvi, med temi neki profesor in njegov sin, v Sorrentu 2 mrtvi, v Alacu 4 mrtvi, 20 težko ranjenih. Računajo pa, da je tam število človeških žrtve mnogo večje, ker je bil tam najhujši potres. Močno je prizadeto tudi mesto Bari in Melfi. Tu je porušeno celo predmestje. Bali so se, da ne bi nastal ogenj. Iz Melfija javljajo 100 mrtvih, 200 težko ranjenih. V Bazilicatu štejejo nad 150 človeških žrtve.

Rim, 23. julija. d. Iz pokrajine Avellino javljajo o mnogoštevilnih človeških žrtvah. Mnogo hiš je porušeni. Cerkev je v Avellinu močno poškodovana. V Rapollu je 20 mrtvih in 30 težko ranjenih.

Žrtve v Neapolju in okolici

Rim, 23. julija. AA. Potres v okolici Neaplja je zahteval 148 človeških žrtve. Ranjencev je več sto, zlasti v pokrajinah Potenza, Benevento, Salerno, Foggia, ki leže v epicentru med Melfijem in Arianom di Puglia.

Rim, 23. julija. AA. V pokrajinah Potenza in Melfi je potres zahteval 100 človeških žrtve, več sto oseb pa je bilo ranjenih. V pokrajini Rapoli je bilo 20 mrtvih in 30 ranjenih oseb, v pokrajini Rionolo je bilo 11 mrtvih in 50 ranjenih oseb.

Rim, 23. julija. n. Kolikor je do 14 popoldne znano, je potres zahteval mnogo

človeških žrtve, pa povzročil tudi izredno veliko gmožno škodo. Posebno težko sta prizadeli pokrajina Potenza in mesto Melfi, kjer je potres zahteval 100 človeških žrtve. Več sto ljudi je bilo tam ranjenih. V mestecu Rapoli je 20 ljudi mrtvih, 30 ranjenih, v kraju Rio Nero 11 mrtvih in 60 ranjenih, v pokrajini Benevento 12 mrtvih, 40 ranjenih, v pokrajini Ziggia 3 mrtvi in prav mnogo ranjenih.

V Neapolju so bila najbolj poškodovana predmestja. V Capo di Monte je porušeni več hiš, most Casanova in starinska palača. V Cinque Anni je istotako podrlih več hiš. V samem Neapolju število človeških žrtve ni bilo dognano. Računajo, da jih ni manj ko 20. Tudi v bližnji neapoljski okolici je potres povzročil ogromno škodo. Porušeni so nebroj hiš. V Sicagu je podrli tudi ena cerkev.

Prvi statistični podatki o žrtvah

Neapolj, 23. julija. AA. Zaradi potresa se je porušila velika hiša, pri čemer sta našli smrt 2 osebi, pet pa jih je bilo ranjenih. Na neki hiši se je podrlo peto nadstropje, pri čemer je bil ubit en otrok, pet ljudi pa je dobilo poškodbe.

Rim, 23. julija. AA. Statistika žrtve pri potresu na jugu Italije je doslej takole: V pokrajini Cosonici 100 mrtvih, več sto ranjenih, v Rapello 20 mrtvih, okoli 30 ranjenih, v provinci Rio Nero 12 mrtvih, 30 ranjenih, v provinci Puglie 12 mrtvih, 109 ranjenih.

Izgledi Briandovega načrta po odgovorih Evrope

Odgovori predstavljajo veliko konfuzijo — Pomanjkanje evropske zavesti

Pariz, 23. julija. »Temps« posveča odgovorom evropskih držav poseben uvodnik, v katerem analizira stališče posameznih vlad. Če se pregledajo odgovori vlad, — piše list —, se opazi predvsem, da je za večino držav značilno dejstvo, da promatrajo vprašanje federalne zveze Evrope s stališča svojih posebnih interesov. To je človeško, toda človek mora biti razočaran nad tem stališčem, če se pomisli, da gre tu za organizacijo čisto mednarodnega značaja. To dokazuje dalje, da se kljub vsem izkušnjam zadnjih let vendar še ni udomatil pri evropskih narodih novi evropski duh, oziroma da ni še tako močan, da bi se uspešno uveljavljal proti vsem krizam in njenim nevarnostim.

Samo ob sebi je razumljivo, da taka organizacija Evrope more sloneti le na obstoječih mednarodnih pogodbah, kajti te pogodbe tvorijo mednarodno pravo za vse. One države, ki so bile v zadnji vojni premagane, pa bi hotele iti preko tega dejstva ter izkoristiti razpravo o organizaciji Evrope za to, da bi pod krinko enotnosti za vse dosegle najprej spremembo sedanjih mej v svojo korist. Italija gre pa celo še tako daleč, da predlaga, naj bi se pogodbe spremenile na korist onim premaganim državam, ki niso zadovoljne s tem, kar je nastalo radi zmage zaveznikov.

Tej prvi skupini stoji nasproti seveda skupina onih držav, ki stojijo na stališču, da je spoštovanje mirovnih pogodb neobhodni pogoj za kakršno koli politično in gospodarsko sodelovanje. Nadaljna skrb, ki se zrcali v odgovorih, je v tem, da bi utegnili radi nove organizacije trpeti ugled Društva narodov. Radi tega predlagajo nekatere države, naj bi se mislilo le na ekonomsko organizacijo, ker bi taka organizacija Evrope že bila zadostno jamstvo za varnost držav. Drugi, kot n. pr. Anglija, izjavljajo, da so njihovi interesi izvenevropske narave, in končno so tudi taki odgovori, ki opozarjajo na nevarnost, da bi tesnejša strnitev Evrope znala izzvati nasprotja med posameznimi deli sveta.

»Temps« naglaša med drugim, da je Panevropska unija prav tako dopustna stvar kot n. pr. Panameriška unija. Odgovori vlad na Briandov predlog predstavljajo veliko konfuzijo, katera pa se bo na posvetovanju v Ženevi razčistila. Glavno je, da se ideja tu, da se o njej razpravlja in da se ohrani v gibanju. Kot je potrebno, valo Društvo narodov deset let, da se postavi na noge, tako bodo tudi za ustvaritev Evropske unije potrebna leta in leta. Bistveno je, da se pri tem ne obeta nad človeško pametjo in nad vestjo narodov.

Za narodni mir na Češkoslovaškem

Nemški socialni demokrati proti vsakemu šovinizmu

Praga, 23. julija. AA. »Socialdemokraten« meni, da je pogoj pravega narodnega mira na Češkoslovaškem v tem, da dobe Nemci kulturno avtonomijo. Na ta način bi bila obenem odpravljena tudi najhujša zapreka na poti naravne razdelitve v razrede. Nemški delavci na Češkoslovaškem so jako daleč vsakemu narodnemu šovinizmu, ker so spoznali, da je potrebno sodelovanje z njihovimi češkoslovaškimi brati. Oni stalno stremijo za tem, da odstranijo težkoče, ki nastajajo iz narodnih nesporazumov. Razen avtonomije za Nemce zahtevajo socialni

demokrati znižanje vojaškega roka. Oni bodo tako dolgo ostali v koaliciji, dokler bo njihovo sodelovanje v vladi koristilo delavskim razredom. Kakor hitro ta korist preneha, pojdejo takoj iz koalicije. Te dni dobe poverjeniki socialno demokratske stranke podrobno poročilo, da oni povedo končno besedo.

Vremenska napoved

Dunaj, 23. julija. d. Vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Lepo vreme bo trajalo malo časa. Nagnjenje k nevihtam.

Habsburška propaganda in Češkoslovaška

Češkoslovaški narod je s Habsburžani za vselej obračunal Antipatije sudetskih Nemcev

Praga, 23. julija. AA. »Pravo Lidu« piše o novih stremeljenjih Habsburgovcev po prestolu. List izjavlja, da poskus restavracije Habsburgovcev ne tangira direktno Češkoslovaške, ker je v tej državi vzpostavljena monarhija nemogoča. Vendar ni moči iti mimo tega, kar podvzema Zitina okoličnica v Belgiji in na Španskem. Habsburgovci ne bodo nikdar več ogrožali svobode češkoslovaškega naroda, ki je za vselej z njimi obračunal.

Praga, 23. julija. AA. »Bohemia« piše, da so sudetski Nemci vedno z antipatijo gledali na Habsburge, trenutno pa se lahko reče, da so ravnodušni do te dinastije, ker bi sicer nemške dežele prijazno gledale na poskus, da se habsburška dinastija spet popne na prestol. Če pride Oton v Budimpešto, pomeni to, da ne bo prestal gledati na Burgenland in Schönbrunn. Mogoče je, da so za nedavnega Schobrovega poseta v Budimpešti govorili o personalni uniji in o carinski uniji. To bi bila Avstro-Ogrska v miniaturi, ki ne bi bila prav nič

v nadlego zapadu, tudi Mussolini bi jo mogel priznati, če bi bil pokrovitelj tega novega političnega organizma. Toda Nemčija in Nemci ne bi nikdar mogli biti zadovoljni s tako rešitvijo, ker bi na Avstrijo razširjena oblast Habsburgovcev odgodela priključitev do sv. Nikole, a povratek Habsburgov ni samo vezan na mnenje držav zmagovalk, nego je treba tudi pristanka Nemčije. Niti najmanj ni zaželen Habsburg, ki bi aspiriral na nemško zemljo, a Habsburgi na Madžarskem bi vedno imeli take aspiracije. Torej ni nikakega dvoma, kakšno stališče zavzamejo Nemci, kadar pojde za problem Habsburške restavracije.

Madžarska antihabsburška liga

Budimpešta, 23. julija. n. Včeraj je imela v neki gostilni v Budimpešti svojo glavno skupščino antihabsburška liga. Na skupščini je prišlo do spopadov med desničarji in med levičarsko orijentiranimi člani, ker so desničarji protestirali, da je bilo v predsedstvo izvoljenih nekaj socialnih demokratov.

Strahovita nesreča pri proslavah v Porenju

Koblenc, 23. julija. n. Velike proslave osvobodjenja Porenja so se sinoči zaključile z žalostno katastrofo. Pri tej proslavi, ki ji je prisostvoval tudi državni predsednik Hindenburg in ki se je vršila na takozvanem kraju »Deutsches Eck«, kjer se steka reka Mozel v Ren, je bilo okrog 100.000 oseb. Ko se je ljudstvo okoli polnoči vračalo domov, se je nenadoma sesul 10 m dolg in 8 m širok ponton poleg zimskega pristanišča v reko. Na njem je bilo okoli 100 oseb; 90 nesrečnežev je utonilo. Nastala je strahovita panika. Ljudje so klicali na pomoč. Del mesta tik mostu je bil v temi. Do 10. ure dopoldne so našli v reki 42 trupel, ki pa še niso identificirani zaradi tega, ker med ljudmi, ki so se ponesrečili, niso bili le domačini, marveč tudi mnogi tujci.

Ob 11. uri se je na mestu nesreče vršila žalna seja, kasneje pa tudi v mestni posve-

tovalnici. Obeh sej se je udeležil tudi državni predsednik Hindenburg. Ob 12:30 pa se je vrnil naravnost v Berlin ter tako prekinil svoje potovanje po Porenju in ni obiskal Trierja, niti ne Aachena, kjer so bile za te dni napovedane proslave osvobodjenja. Medstima upravama v Trieru in Aachenu je poslal pismi, v katerih izjavlja, da zaradi nesreče v Koblenzu ne more nadalje prisostvovati proslavam.

Berlin, 23. julija. AA. Potem ko se je udeležil žalne seje mestnega sveta na magistratu v Koblenzu, se je predsednik republike Hindenburg danes opoldne vrnil v Berlin. Obisk Aachena in Trierja je odgojen na oktober. Pred svojim odhodom je predsednik Hindenburg prispeval kot svojo prvo pomoč rodbinam pri katastrofi na pontonskem mostu ponesrečenih 10.000 mark (135.000 Din).

Država ali posebni interesi

Na zadnji seji nemškega parlamenta je imel minister Dietrich pomemben govor, s katerim je ostro nastopil proti strankam in ljudem, ki poznajo povsodi le svoje interese, čisto pa pozabljajo na interese države. Svoj govor je zaključil s tem značilnim vprašanjem: »Ali hočejo biti Nemci le tolpa interesentov ali pa država?«

Slično vprašanje bi morali prav dostikrat nasloviti tudi nekaterim našim ljudem. Kaj pravzaprav hočejo? Ali hočejo biti samo skupina pripravajočih se ljudi, ali pa hočejo biti Jugoslavlani, ki delajo za državo? Ali naj obveljajo interesi skupin in posameznikov ali interesi države? Ali smo le skupina strankarjev ali pa hočemo biti država? Vsak dan bi bilo treba tako vprašati le premožne naše ljudi, da bi že enkrat izginila ona miselnost, ki še vedno tava v premaganem strankarskem življenju in ki se ne more dokopati do spoznanja, da je država nad vsemi drugimi ozir.

Vsled te stare, od strankarstva podedovane miselnosti se dogaja, da se ljudje ob vsaki novi stvari vprašajo, kaj bodo o njej rekli »klerikalci« ali »liberalci«, da pa ne vprašajo, kakšna je stvar in v čem bo služila državi. Samo s tega enostranskega stališča pa se presoja tudi vsak zakon, vsaka naredba, vsako višje imenovanje, sploh vse. Vse to jasno dokazuje, da še ni dovolj prodrli prava državljanska zavest, temveč da še vedno prevladujejo csebnosti in drugi interesi. Ti interesi so postavljeni na najvišje mesto in njim je podrejeno vse. Vsled tega nekateri nočejo spoznati ne svojih socialnih, ne svojih kulturnih in ne svojih nacionalnih dolžnosti. — Vse te dolžnosti pojmujejo le relativno, v kolikor se ne križajo z njihovim mnenjem ali interesom. Kakor hitro pa mislijo, da bi njih interesi trpeli, in najsi bi bila ta nevarnost tudi namišljena, bodo takoj proti vsaki stvari, pa naj bo ta še tako v državnem interesu.

Vsled tega zgrešenega naziranja je padlo pri nas tudi strankarsko življenje tako nizko, da je nazadnje meralo umreti. Saj ni nihče, razven najbolj preprostega volivca, pričakoval od poslanca, da bi zastopal interese celote, temveč vsak je pričakoval samo to, da zastopa njegove interese, ali vsaj interese njegove skupine. Zaradi tega se je razpasla ona nesrečna politika interveniranja, ki je pokopala in onemogočila vsako dobro politiko. Kaj za to, če je bil zakon slab, za intervencijami se je vedno doseglo, da za nekatere ni bil slab in da je mogel zato obveljati, pa če je bil za vse druge slab. Ta politika intervencij je dalje povzročila, da se tudi imenovanja niso vršila tako, kakor bi zahteval službeni interese, temveč kakor so zahtevali interesi ljudi, ki so bili v dobrih odnošajih z onimi, ki so bili slučajno na vladi.

In tudi stranke same! Vedno manj so bile one skupina ljudi, ki imajo določen program, isto naziranje o načelih, ki naj vladajo v javnem življenju, in vedno bolj so postajale le skupina ljudi z gotovimi skupnimi interesi. Privatni interes je bil nad javnim, ni čuda, da je moral parlamentarizem propasti, ker je bila njegova smrt edina možnost, da pride javni interes zopet v veljavo.

Državen ali privaten interes, komu gre prednost? V tem vprašanju je izražen ves program nove miselnosti. Interes celote nad vse, interes države nad vsemi drugimi interesi, to načelo mora prodrati na vsej črti! Kar je dobro za celoto, to je šele dobro za posameznika, ker propad celote mora potepati tudi posameznika. Naj nabere kdo še tako veliko premoženje, če propade država, je v nevarnosti vse njegovo premoženje. Za časa vojne in po vojni se je to ne enkrat zgodilo.

Ni namen javnega življenja v tem, da se posamezne interesne skupine koljejo med seboj, temveč namen politike je v tem, da se s kompromisom med posameznimi skupinami doseže to, kar je v največjo korist celote. Napredek celote, to je države, je najvišji interes in dobra je samo tista stvar, ki ni v nasprotju z državnim interesom. Samo postranskega pomena pa je, če je mogoče ustreči tudi vsem posameznim interesom. Idealno bi bilo, da se ustreže vsem, a izvedljivo ni niti pri najboljši volji.

Država nad vse! To mora postati notranje prepričanje vsakega državljanca, šele potem bomo zreli za strankarsko življenje. Dokler pa ne pridemo do te stopnje državljanske zavesti, velja za nas vprašanje, ki ga je stavil Nemcem minister Dietrich:

Nagloboljšanje položaja naših železnic

Važne izjave novega generalnega direktorja Dim. Šreplovića - Vloga in naloge železnic - Vprašanje ljubljanskega kolodvora

Beograd, 23. julija. 1. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 19. t. m. je bil imenovan za generalnega direktorja državnih železnic g. inž. Šreplović, dosednji načelnik gradbenega oddelka direkcije.

Generalni direktor inž. Šreplović je karijerni uradnik. Rodil se je 1886. l. v Beogradu. Študiral je visoko šolo na Dunaju in v Berlinu. Diplomiran je bil na tehniški fakulteti. Dosedaj je vodil mnogo tehniških del. Sodeloval je pri rekonstrukciji zaradi vojne porušeni železniških prog, pri gradnji novih prog in novega savskega mosta.

G. inž. Šreplović je danes prevzel posle generalnega ravnatelja ter je ob tej priliki sprejel vsega dopisnika in mu dal za »Jugoslovana« naslednje izjave:

»Delo, red in disciplina so moja osnovna načela, po katerih sem se vedno ravnal tekom moje že dovolj dolge uradniške karijere, in srečen sem, da se more danes delovati na podlagi teh mojih načel.

Položaj na naših železnicah.

Kljub vsem neverjetnim težavam, proti katerim se mora boriti naša železniška uprava od konca vojne pa do danes, se razmere vendar boljšajo in treba je priznati, da se pri naših železnicah že v vseh praveh kaže napredek.

Daleč smo še od onega trenutka, ko se bo dalo reči, da so naše železnice bodisi v pogledu rentabilnosti službe bodisi v pogledu kakovosti dobrin, ki jih nudijo občinstvu, dosegle idealen položaj. Pač pa se z velikimi naporji, s pomočjo notranjih reform, s spremembami v delovnih metodah in s poenostavljenjem poslovanja skuša doseči čim večja eksploatacija železnic. Sprid tega se porajajo vedno novi problemi, ki jih je treba podrobno proučiti in resno premotriti. Nekateri se nikakor ne dajo odlagati in nujna je njihova ureditev. Baš sedaj je najbolj primeren čas, da se vsa ta vprašanja rešijo in likvidirajo.

Šel bi predaleč, če bi se spuščal v podrobna vprašanja, ki so predmet docela strokovne železniške politike. Toda rezultati dela v poslednjih mesecih pričajo, da smo na pravi poti. Obvladovanje jeenske kampanje, ne da bi zaradi nje niti enkrat reklamirali prizadeti krogi, kakor tudi točno dostavljanje in cirkulacija vagonov v

rekordnem letu, hiter in neoviran prevoz rekrutov ter končno dobro poslovanje železniškega prometa za časa sokolskih svečanosti, so najboljši dokazi o sposobnosti in stanju naših železnic.

Nacionalna vloga železnic

Ne smemo pozabiti, da so naše železnice eno največjih državnih podjetij in da se ne more le enostransko motriti njihova vloga v gospodarskem in kulturnem življenju države. Razen tega so železnice kot državno podjetje zavisne od raznih zakonov in pravilnikov, od katerih zavisijo tudi vsa privatna podjetja. Njihov uspeh se meri danes le z materialne plati. Toda naše železnice imajo kot državna ustanova tudi še drugo vlogo, ki je ravno tako važna, če ne še bolj kakor materialna. To je njihova kulturna in nacionalna vloga. Zato se morata pri oceni stanja naših železnic vzeti v obzir obe funkciji in šele na podlagi njihju obeh se lahko sklepajo pravilni zaključki.

Železnice Dravske banovine

Nikakor ne smem pozabiti — in to vas gotovo najbolj zanima — na Dravsko banovino. Sklenjeno je, da se zgradi na progi Zidani most - Zagreb drugi tir, tako da bo s tem dograjena dvotirna železniška proga Beograd - avstrijska meja. Na tem nam je prav posebno mnogo, predvsem zaradi mednarodnega prometa, ki mu posvečamo veliko pažnjo.

Povečanje hitrosti vlakov je v poslednjem času zelo naraslo. V tem pogledu se prav posebno odlikujejo proge, na katerih vršijo službo naše nove velike lokomotive. Naš cilj je, da povečamo hitrost na vseh progah, da bo takšna, kakršno imajo vlaki na progi Vinkovci - Niš.

Na vprašanje vašega dopisnika, če se bo kaj več ukrenilo v pogledu rekonstrukcije ljubljanske postaje, je inž. Šreplović odgovoril:

»Da, na vsak način. 25. t. m. odpotujem v Ljubljano in se bom udeležil konference, ki se bo tam vršila 26. t. m. v zvezi s vprašanjem rekonstrukcije ljubljanske glavne postaje. Pri tej priliki se bom zanimal tudi za vse druge potrebe Dravske banovine v pogledu železniškega prometa.«

Nato je generalni ravnatelj inž. Šreplović vašega dopisnika prijazno odpustil.

Kaj je iskal De Stefani v Ameriki

Nova posojila ali ublažitev carinskih tarif?

London, 23. julija. n. Bivši italijanski finančni minister A. De Stefani je bil pred kratkim v Združenih državah in stopil tam v stike z ameriškim vladnim krogi ter nekaterimi finančniki in bankirji. De Stefani je imel na banketih v New Yorku tudi nekaj govorov. Listi so takrat javili, da je deloval v Ameriki za tesnejše sodelovanje med Ameriko in Italijo, ki je sedaj, kot je on trdil, postala moderna in napredna država. Nekateri ameriški in nato tudi britanski listi so takrat trdili, da je De Stefani nameraval sondirati teren za nova posojila, ki bi jih potrebovala italijanska vlada in poedina italijanska in avstrijska podjetja. Trdili so istotako, da je De Stefani pooblastila italijanska vlada, da se dometi z zastopniki ameriške vlade o ublažitvi novih carinskih tarifov, ki so težko oškodovali italijanski izvoz v Ameriko.

Med tem se je De Stefani vrnil v Evropo in njegova mislija, kakršno so beležili ameriški in angleški listi, je ostala brez uspeha. Italijanska vlada je takoj dementirala vesti inozemskega tiska, da De Stefani ni imel nikakršne službene misije.

Sedaj je sam bivši finančni minister De Stefani dal »Daily Herald« izjavo, v kateri kategorično trdi, da mu predsednik italijanske vlade Mussolini ni dal ob tisti priliki nikakršnih navodil in pooblastil, da poizve, kakšno razpoloženje vlada med ameriškim bankirji oziroma na poskus italijanske vlade in italijanskih industrijskih podjetij, da dobijo v Ameriki nova posojila. De Stefani v svoji izjavi naglašja, da se nikdar ni bavil s sondiranjem terena za kakšno posojilo v inozemstvu. Njegovo stališče je glede najetja posojil že dovolj znano, ker se on s svojočasno kot minister ni strinjal z najemanjem posojil v inozemstvu.

Bivši italijanski finančni minister pravi v nadaljnjem, da sta ga za časa njegovega bivanja v Ameriki sprejela v avdienco tudi ameriški predsednik Hoover in državni tajnik za trgovino in finance Mellon. Povodom teh avdienc je De Stefani hotel zvedeti, kakšen namen ima ameriška vlada pri uvedbi novih carinskih tarifov in

če bo uvedla fakultativno klavzulo, ki daje predsedniku Hooverju pravico, da po potrebi poostri ali ublaži sedanje carinske pristojbine na proizvode, ki jih Amerika uvaža. De Stefani ne more napovedati posledic, ki jih bodo imeli novi ameriški carinski tarifi z ozirom na trgovinske odnose med Italijo in Ameriko. On meni, da je treba v tem pogledu ravnati oprežno in čakati. To pa ne velja le za Italijo, nego tudi za vse ostale prizadete države.

Amerika pa bi morala uvideti, da je v preteklem letu izvozila v Italijo raznega blaga v vrednosti 3 milijard 560 milijonov lir, med tem ko je uvozila iz Italije samo za 1 milijardo 714 milijonov lir blaga.

Koncem svoje izjave je De Stefani dodal, da čaka ameriško unijo sijajna bodočnost in da je sposobnost ameriškega naroda zelo velika. Prav za prav je danes Amerika v vsakem pogledu nadkrilila Evropo. Uvedla je nove delovne in tvorne metode, ki jih je razvila v ravni črti, ne pa po krivih poteh, ki so značilne za staro Evropo.

Volilna borba v Nemčiji

Berlin, 23. julija. n. Vodja nemške ljudske stranke dr. Scholz se je po sklepu predsedstva svoje stranke obrnil s pismom na zajednico krščanskih socialcev (Treveranus), na skupino grofa Westarpe in na gospodarske stranke ter jih povabil k pogajanju za sodelovanje pri volitvah in za ustanovitev skupne meščanske fronte. V svojem pismu pravi dr. Scholz, da to zimo čaka na Nemčijo velika nevarnost, posebno v finančnem in gospodarskem oziru. Zato je potrebno, da vse meščanske stranke sodelujejo.

Pogajanja, ki se vodijo med grofom Westarpom in med ljudskimi konservativci za ustanovitev nove konservativne ljudske stranke, uspešno napredujejo. Navzlic komunikaciji, ki ga je izdala kmečka zveza in v katerem odklanja sodelovanje z meščanskimi strankami, je po informacijah lista »Deutsche Allgemeine Zeitung« upati, da pride med tema dvema skupinama (konservativna ljudska stranka in kmečka zveza) do volilnega sporazuma.

Pregovarjanje Gandhija

Poona, 23. julija. AA. Dva zmerna voditelja Indijcev sta posetila Gandhija v zaporu. V 4-urnem razgovoru sta ga skušala prepričati, naj ukine akcijo civilne neposlušnosti. Jutri bo nov sestanek med njima in Gandhijem.

Povoljen potek agrarne konference

Bukarešta, 23. julija. d. Med člani vseh treh delegacij, ki se udeležujejo agrarne konference, vlada optimistično razpoloženje. Upajo v pozitivne rezultate konference. Danes o dosedanjem poteku izdani komunikacije nikake načelne difference, da vsi resno računajo na to, da bo prišlo v vseh važnih agrarnih vprašanjih do končnega sporazuma. Komunikacije zaključuje, da se bodo najbrže že pri jesenskem zasedanju Društva narodov pojavili pozitivni rezultati te konference.

Agrarna konferenca madjarske, jugoslovanske in romunske delegacije bo jutri končana. — Nato bo sledila takoj druga agrarna konferenca v Sinaji, katere se udeležita le jugoslovanska in romunska delegacija.

Bukarešta, 23. julija. n. Romunski državni tajnik Popescu, ki vodi romunsko delegacijo na agrarni konferenci, je danes izjavil novinarjem to-le: Bil je že skrajni čas, da se te tri agrarne države snidejo na skupni konferenci, ker ura ni več 24, temveč že 25.

Bukarešta, 23. julija. n. »Cuventul« pravi v zvezi s snovanjem agrarne bloka, da bi bilo treba v ta blok povabiti tudi Bolgarijo. V članku pravi dalje, da je bila letošnja žetev v Romuniji takale: 418.000 vagonov pšenice, 50.000 vagonov rži, 265.000 vagonov ječmena in 113.000 vagonov ovsu. Torej je milijon vagonov žita na razpolago za izvoz.

Gospodarska konferenca Male antante

Beograd, 23. julija. k. Iz zunanega ministristva javljajo, da bo prva konferenca za gospodarsko organizacijo Male antante 15. avgusta t. l. v Sinaji. Te konference se udeležijo ministri Male antante in pa eksperti, ki bodo pripravili potrebno gradivo in podali poročila. Naš ekspert bo dr. Sečurov.

Zopet red in mir v Egiptu?

Pariz, 23. julija. Kr. egiptsko poslanstvo formalno demantira tendenčne vesti iz tujega vira o režimu v Egiptu in o položaju ministristva ter ugotavlja, da vlada po vsej državi popoln red in mir in da je šlo samo za spopade v nekih mestih med redarstvom in manifestanti.

London, 23. julija. AA. V spodnji zbornici je minister zunanjih zadev Henderson na vprašanje glede nemirov v Egiptu odgovoril, da pri izgredih v Kairu, Port Saidu in Suez niso intervenirale britske čete. Nemiri niso bili resnega značaja, ker se jih uglednejši ljudje niso udeležili.

Kairo, 23. julija. n. Ministrski predsednik Sidki paša je priporočil kralju Fuadu, naj odkloni zahtevo opozicije, da se skliče parlament na izredno zasedanje. Sidki paša trdi, da je ta zahteva protustavna. Vsem Kairu je bil sinoči mir. V Suesu pa je prišlo do manjših spopadov, pri katerih je bila ena oseba ubita.

Aleksandrija, 23. julija. AA. Reuterjev poročevalec je doznal, da je egiptski kralj Fuad odklonil peticijo Vafda, ki je v njej zahteval sklicanje izrednega zasedanja parlamenta za to soboto.

Rim, 23. julija. AA. Po vestih iz Egipta so se tamkaj odigrali novi krvavi neredi. V Kairu, Aleksandriji in Port Saidu je bilo mnogo oseb ubitih in ranjenih.

Preiskava o bucareškem atentatu

Bukarešta, 23. julija. l. Preiskava zaradi atentata na državnega podtajnika pri notranjem ministristvu g. Angelesca še ni zaključena. Preiskovalni sodnik Stanescu je odšel danes popoldne v ministristvo za notranje zadeve, da bi tam zaslísal šefa ministristvskega kabineta g. Taslauuanua. Toda g. Taslauuanua že nekaj dni ni v urad in nihče ne ve, kje je.

Preiskovalni sodnik je sprid tega izdal nalog, da se šef kabineta nemudoma poišče, pripelje v Bukarešto in zaslíši v zvezi z atentatom. Proti Taslauuanuu se se v tisku pojavile obtožbe, češ da je on v zvezi z atentatom in da je tajno podpiral agitacijo v tem pravcu.

Nalog preiskovalnega sodnika o aretaciji kabinetskega šefa je v Bukarešti izzvala veliko senzacijo. Kar se tiče povoda atentata, je državni pravdnik g. Šerota izjavil, da on ni mnenja, da bi bila povzročila atentat kolonizacija Makedoncev in Dobrudži, marveč da je treba iskati ključ do rešitve tega vprašanja docela drugje.

Umazane afere na Madjarskem

Budimpešta, 23. julija. V dobavljalni in gradbeni aferi je aretirani ugledni gradbeni inženir Geza Halasy priznal pri ponovnem zaslišanju, da je podkupil načelnika javne varnosti v notranjem ministristvu, dr. Kazimira Vaya, ki je tudi aretiran. Halasy je dajal Vayu večkrat večje vsote denarja kot posojilo, čoda Vay tega denarja ni vračal. Danes so bile aretirane še druge osebe. Med drugimi je policija zaprla znanega gradbenega podjetnika v Budimpešti Antona Czilerja, ki je tudi podkupil dr. Vaya. Pričakujejo se še nadaljne aretacije.

Izročitev dekretov banskim svetovalcem

Ljubljana, 23. julija.

Danes točno ob poldnevu je ban Dravske banovine gosp. inž. Dušan Sernec otvoril svečano slavnost izročitve dekretov novoimenovanim članom banskega sveta v Ljubljani. Navzoči so bili razen članov banskega sveta tudi podban gosp. dr. Pirkmajer, načelnik oddelkov banske uprave in poročevalci ljubljanskih dnevnikov.

Pred svečano izročitvijo dekretov novoimenovanim članom banskega sveta Dravske banovine je imel ban Dravske banovine gosp. inž. Dušan Sernec na člane banskega sveta tale nagovor:

Govor bana inž. Serneca

Gospodje!

Gospod minister za notranje posle vas je po § 26. zakona o banski upravi in z odlokom z dne 3. julija t. l., III. broj 35.751, imenoval za člane banskega sveta Dravske banovine, meni pa je pripadla prijetna naloga in čast, da vam ob tej svečani priliki izročim dekrete o vašem imenovanju.

Sledeč nalogu gospoda predsednika vlade vam predvsem sporočam njegove podzrave, njegovo vero in pričakovanje, da vas bodo pri vašem bodočem delu vodili samo interesi kralja in države ter koristi srezov in mest, ki jih zastopate. Izmed mnogostevilnih najboljših in najuglednejših državljanov je padla izbira na vas in na vas je sedaj, da zaupanje, katerega ste postali deležni, s svojim koristnim delom opravite. Sprejmite pa, gospodje, tudi z moje strani tople pozdrave in iskrene čestitke k imenovanju. Trdno sem prepričan, da bomo ob harmoničnem in vzajemnem sodelovanju doprinesli mnogo k razvoju in vsestranskemu napredku Dravske banovine.

Gospodje!

Delokrog, ki se izvaja po zakonu o banski upravi v okviru banovin, je obširen in vsestranski. Funkcije bivših županov, oblastnih samouprav in še nekaterih preje samostojnih uradov so združene sedaj v banski upravi. Uradniški aparat pri vsej svoji marljivosti, točnosti in poštenosti ne more biti sam kos težavnim in odgovornim nalogam, ki jih stavlja moderna doba na upravo zemlje. On rabi stalnega podneta in inicijative od zunaj in to predvsem od oseb, ki živijo med narodom in poznajo njegove težnje in potrebe. Tej svrhi služijo predvsem banski sveti, in vi, gospodje, ste pozvani, da stavite svoje bogate izkušnje, ki ste jih zadobili v svojem zasebnem in javnem delovanju v službo splošnosti, v službo naroda, iz katerega ste izbrani. Motreči gospodarski, socialni in kulturni razvoj svojih srezov in mest boste delo kraljevske banske uprave podpirali s svojimi predlogi, mnenji in nasveti glede vseh vprašanj, ki se tičejo označenih pravic. Ne kot predstavniki bivših političnih tvorb, nego izključno le kot zastopniki svojih okrajev in mest boste vršili svojo hvalažno nalogo, imajoč pred oči samo koristi svoje ožje in širše domovine.

S svoje strani vas zagotavljam, da bom vaše predloge in nasvete vedno rad upošteval, če bodo utemeljeni v veljavnih zakonih, sprejemljivi glede na razpoložljiva sredstva in v skladu z osnovnimi smernicami naše državne in nacionalne politike.

Gospodje!

V živem spominu so vam vsem še neznošne razmere, ki so vladale v komaj pretekli dobi v naši državi. Mesto ustvarjanja se je sistematsko rušilo, izpodkopavati so se jeli temelji naše državne stavbe in naša prostrana in divna domovina, dasi obdarjena z neizmernimi naravnimi zakladi in naseljena z zdravim in nadarjenim prebivalstvom, je žurno drvele v gotovo propast. Hvalažni moramo biti usodi, da nam je v teh težkih trenutkih poslala rešitelja v osebi našega vzvišenega vladarja. Njegovega Veličanstva kralja, ki je z energično, svoji veliki prošlosti vredno gesto, dne 6. januarja 1929., obračunal s temno preteklostjo in pokazal v svojem zgodovinskem manifestu naši državi in nacionalni politiki nova pota in nove metode. S tem dnevom smo stopili v dobo našega državnega in nacionalnega preporoda.

Vlada gospoda generala Petra Živkovića je pristopila k izvajanju programa, obsežnega v tem zgodovinskem manifestu. Sledeč besedam Nj. Veličanstva, da med narodom in kraljem ne more in ne sme biti več posredovalec, je razpustila vse obstoječe politične stranke, ki so vsled svojega razdornega dela bile izgubile vsako moralno pravico do nadaljnjega obstoja. V mirnejšem ozračju, ki je temu ukrepu sledilo, je razvila živahno zakonodavno delo, izvedla temeljne reforme in odstranila glavne hibe prejšnjih strankarskih režimov. Tako je nastopil čas, ko se je mogla lotiti najtežjega problema, naše nove državne in upravne ureditve.

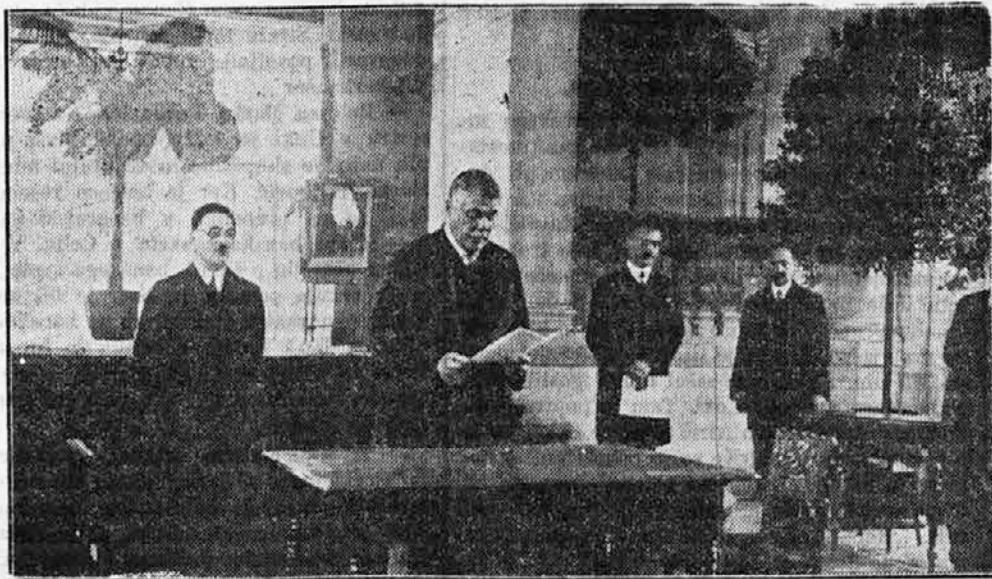
3. oktober 1929. predstavlja drugi najvažnejši mejnik v najnovejši zgodovini naše države. Administrativna razdelitev kraljevine na banovine je zbrisala za vedno zgodovinske meje, te stalne ovire naše nacionalne konsolidacije. Jugoslovanska ideja je praznovala svoj triumf in postala podlaga naše državne in nacionalne politike. Svoje zunanje oblike je zadobila v novem nazivu naše kraljevine, ki ga je navdušeno sprejel ves naš narod.

Mesto prejšnjih megljenih pojmov o narodnem edinstvu, ki so se čisto izigravali v stranske svrhe, je ustvarjena čista situacija. En jugoslovanski narod, ena jugoslovanska nacionalna

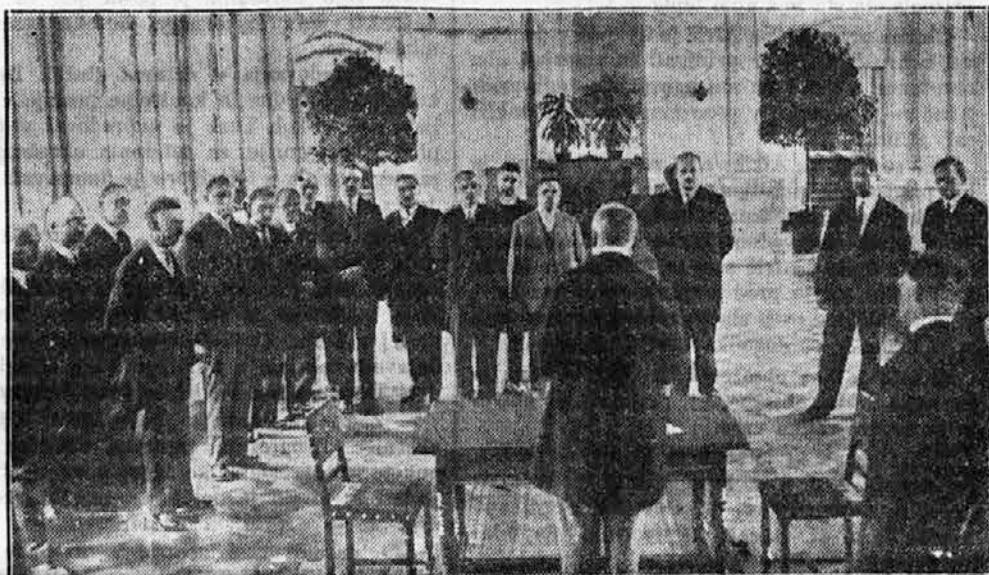
zavest! Temu vzvišenemu načelu bo kraljevska vlada, kakor je docela jasno izrazila v svoji pomembni deklaraciji z dne 4. julija t. l., prilagodila vse svoje nadaljnje delo, to politiko bo izvajala do skrajnih konsekvenc. Vsi državljani so pozvani, da sodelujejo pri povzdigu, okrepitvi in poglobitvi jugoslovanske državne in nacionalne misli, ki je edina sposobna priboriti

besede našo najlepšo zahvalo.

Banski sveti predstavljajo važen faktor v okvirju velikopoteznega državnega programa, ki ga je postavilo Nj. Vel. naš kralj Aleksander, da doseže pacifikacijo in konsolidacijo naše države. Zavedamo se svojih dolžnosti, ki nam jih nalaga pravilnik, ki ga je izdal gospod predsednik vlade. Izvrševali jih bomo točno,

Ban inž. Sernec čita svoj govor. Na levi pomočnik bana dr. Pirkmajer, na desni predsedstveni tajnik Suša.

Stoje od leve na desno: inšpektor dr. Kotnik, načelnik inž. Kraje, načelnik dr. Rataj. V prvi vrsti ban. svetovalci: dr. Kramer, Detela, Orehek, Lebinger, Golob, Štein, Kregar, dr. Obrsnel, duh. svetnik Ramovž, Albin Prepeluh, dr. Sajovic, Lončar, dr. Koritnik.

naši državi ono notranjo silo in ugled na zunan, ki ji gre glede na njeno veličino in njen geografski položaj. Vzgoja mladine v šolah, vzgoja širokih narodnih mas v nacionalnih in kulturnih društvih se mora usmeriti v tem pravcu. S tem ciljem je osnovan Sokol kraljevine Jugoslavije, čigar razvoj med najširšimi sloji naroda tvori bistven del programa državne politike. Poudarjam, da ni v sedanjem Sokolu ne zmagovalcev ne premagancev. Po tem načelu se morajo strogo ravnati vsa Sokolstva društva in s svojim taktičnim postopanjem omogočiti, da bo sokolska ideja združila pod svojim okriljem ves narod. Vsakdo, kdor ima dobro voljo, naj najde v Sokolu dom, kjer more svobodno uveljavljati svoje telesne in duševne sile.

Prežeta veličine in ustvarjajoče sile jugoslovanske državne in nacionalne ideje bo kraljevska banska uprava v okviru zakonov in razpoložljivih sredstev ter oprta na inicijativnost, marljivost in patrijotizem naroda, skušala storiti vse, kar bi moglo služiti razmahu gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja v Dravski banovini. Na tem prostranem polju, ki pričakuje vestnih sodelavcev, boste, gospodje, našli obilo prilike za uveljavljanje svoje volje in svojega znanja.

Gospodje!

Preteklost nam izginja izpred oči in z njo naj padejo v pozabljenje tudi nasprotstva in razdori, ki so nas ločili. Njegovo Veličanstvo kralj je v svojem zgodovinskem manifestu pozval vse Srbe, Hrvate in Slovence na sodelovanje pri njegovih bodočih naporih, namenjenih veličini države in blagostanju njenih državljanov. Odgovorimo se vsi klicu našega viteškega vladarja in delujmo složno v zmislu njegovih intencij in stremiljenj kraljevske vlade za procvit in napredek Dravske banovine ter za srečno sedanjost in slavno bodočnost kraljevine Jugoslavije!

Naj živi Njegovo Veličanstvo Aleksander I., Kralj Jugoslavije! Živjot!

Vsi navzoči so po teh besedah z g. banom vzdiknili Nj. Vel. kralju Aleksandru trikratni: Živjot!

Nato je v imenu navzočih članov odgovoril g. banu novinar in bivši minister g. dr. Albert Kramer.

Gospod dr. Albert Kramer je na govor gospoda bana Dravske banovine odgovoril z naslednjimi besedami:

Govor dr. Kramerja

Gospod ban! Dovolite mi, da vam v imenu vseh prisotnih članov banskega sveta Dravske banovine izrečem za ljubezne in vzpodbudne

vestno in z največjo verno. Julijska deklaracija še posebej od nas zahteva in pričakuje, da bomo poleg naših ostalih dolžnosti iskreni in verni pomočniki jugoslovanske nacionalne in državne politike.

Gospod ban, vi ste apelirali na nas, da pozabimo na nasprotstva in konflikte, ki so nas razdvajali. Prihajamo s trdnim namero, da pozabimo, kar nas je delilo in preprečilo koristno delo v prid naše ožje domovine, na slavo naše velike domovine Jugoslavije. Le v solidarnosti vseh iskrenih Jugoslovenov je moč in napredek. Le tako se bomo dostojno odzvali apelu Nj. Vel. kralja, ki se je obrnil na ves narod, da mu pomaga pri izvajanju jugoslovanske obnove.

Gospod ban, prosimo vas, da sporočite izraze naše najgloblje udanosti in zvestobe Nj. Vel. kralju. Gospodu predsedniku vlade pa prosim javite našo zahvalo za zaupanje, ki nam ga je izkazal z imenovanjem v banski svet. Tega zaupanja se bomo izkazali vredni. Delujoč za napredek naše Dravske banovine se bomo vedno zavedali, da je obči narodni in pa državni interes osnova, na kateri mora počivati vse naše delo.

Dovolite mi končno, gospod ban, da vas v imenu svojih tovarišev naprosim, da odpošljete v našem imenu naslednji brzojavki:

Nj. Vel. kralj Aleksander I. Beograd.

Ob priliki svečane predaje dekretov v Ljubljani zbrani člani banskega sveta Dravske banovine si usojamo izraziti Vašemu Veličanstvu svojo najglobljo udanost in neomajno zvestobo. Gospod predsednik ministrskega sveta general Peter Živković, Beograd.

Ob priliki svečane predaje dekretov si usojamo v Ljubljani zbrani člani banskega sveta Dravske banovine izraziti Vam svojo udano zahvalo za izkazano nam zaupanje v prepričanju, da bo naše delo koristilo interesom banovine in države.

V imenu svojih kolegov, članov banskega sveta Dravske banovine, si usojam ponoviti vaš klic v slavo in čast Nj. Vel. kralju Aleksandru, našem narodnemu vladarju: Živjot!

Člani banskega sveta so se navdušeno odzvali pozivu govornika s trikratnim: Živjot!

Ban g. inž. Sernec se je v kratkih besedah zahvalil g. dr. Kramerju, poudarjajoč, da so njegove besede prišle vsem iz srca in da bo njih udanostno čustvo sporočil najvišjemu mestu. Sledila je razdelitev dekretov, pri čemer je vsak član banskega sveta segel gospodu banu v roko.

Navzoči niso bili od novoimenovanih članov bivši minister dr. Kulovec Franc iz Novega

mesta. Lavtižar Josip, trgovec v Kranjski go in dr. Režek, odvetnik in župan v Novem mestu.

S tem je bila svečanost zaključena. G. ban je stopil med nove banske svetovalce in se z njim pogovarjal, omenjajoč, da se bodo kmalu snid in razpravljali o najbolj perečih vprašanjih banovine, kakor so ceste, bolnice in druga gospodarska vprašanja. Okoli 12-30 sta se g. ban in g. podban poslovila od vsakega člana posebe

Rusko romanje na Vršiču

Kakor vsako leto, je počastila tudi letos v nedeljo, dne 20. t. m. ljubljanska »Ruska matica« spomin ruskega Neznane vojaka na Vršiču. Okoli 13. ure ob najlepšem solnčnem vremenu so dospeli izletniki na vrh, kjer je opravil pravoslavni prota, č. g. Dmitrije Janković sv. čani parastos v ruski kapelici ter molitev na grobu v ujetništvu umrlih vojakov. Duhovnikovo navdušen govor o trpljenju ob Vršiču pokopanih 2.000 ruskih mučnikov in bridkem življenju milijonske emigracije kot poročstvu za bodoče vstajenje velike slovanske Rusije je globoko ganil navzoče. Ljubljanski ruski cerkveni zbor pod vodstvom neutrudljive gospe S. Kulakove je zapel pretresljive pogrebne molitve. V imenu Ruske maticе se je zahvalil njen tajnik univ. prof. A. Maklecov navzočim za udeležbo pri slavnosti in posebno poudaril zasluge notarja Kranjski gori, dr. Iv. Grašiča, ki je največ storil za obnovo po vojni zapuščene kapelice. Doktor Grašič je na kratko očrtal njeno zgodovino in poročal o izvršenih ter predvidenih delih na Vršiču, ki toliko dolguje njegovi idealni poštenosti. O rusko-jugoslovanskem, z zadnjimi svetovnimi dogodki utrjenem zgodovinskem bratstvu je naposled govoril predsednik podružnice »Ruske maticе« v Novem Sadu prof. D. Skrinčenko. Ob eni popoldne, po zaključku spominke slavnosti, je naredila večina navzočih let izlet v koč na Gozdu. Razen članstva ljubljanske »Ruske maticе« in drugih ruskih rojakov so obiskali Vršič na spominski dan tudi številni slovenski domačini ter belgrajski in zagrebški letoviščarji iz Jesenic, Mojstrane, Bleda ter drugih krajev lepe Gorenjske. »Ruska matica« iskreno zahvaljuje vsem, ki so s svojo udeležbo pri slavnosti počastili ruske žrtve za osvoboditve Slovanstva.

K dogodkom v Egiptu

V Egiptu so izbruhnili zadnje dni krvavi nemiri, ki so posledica odpora egiptovskih nacionalistov ali »WAFDA« proti angleški nadvladi. Vodja egiptovskih nacionalistov je Nahas-paša, bivši ministrski predsednik v Egiptu, ki ga prikazuje naša slika.

Nahas-paša, bivši ministrski predsednik v Egiptu in vodja egiptovskih nacionalistov.

Nahas-paša je imel letos spomladi v London dolge konference z angleškim ministrom zunanje zadeve Hendersonom in s predsednikom vlade MacDonaldom o rešitvi egiptovskega vprašanja.

Konference pa niso rodile nikakega uspeha: ker Anglija od svojih privilegijev ne odneha: Boj za Egipt pa ni samo političnega, ampak je v še mnogo večji meri gospodarskega značaja: kajti tu se bje boj za Sudan, ki prideluje dane že ogromne množine bombaža, ki dela hud konkurenco dolenjemu Egiptu, zlasti odkar j Nil več ali manj reguliran. Kdor pa ima v svojih rokah Sudan in regulirani Nil, je tudi prav gospodar Egipta. Tega se egiptovski nacionalisti tudi zavedajo in odtod njihov boj.

Pravijo, da hočejo egiptovski nacionalisti proglašati Egipt za neodvisno republiko, Nahas-pašo pa izvoliti za njenega predsednika.

**TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA**
Gregorčičeva 23

Tiska časopise,
knjige, brosure, t.
bele, cenike i. t. d.
**LASTNA
KNJIGOVEZNICA**

Sokolstvo

† František Kožíšek

V pondeljek popoldan je umrl v Pragi odlični sokolski delavec br. František Kožíšek, član prvega vadiateljskega zbora, ki ga je zbral okrog sebe in odgojil ustanovitelj Sokolstva dr. Miroslav Tyrš. Rodil se je 1. 1856., študiral realno in tehniko ter se nato posvetil poklicu telovadnega učitelja. Vodil je Tyršov telovadni zavod in si stekel neveljnih zaslug za Sokolstvo, zlasti kot nenadkriljiv ilustrator sokolskih strokovnih listov. Krasno njegovo delo je »Sokolski sestav v slikah«.

Včeraj dopoldan se je izvršil ob veliki udeležbi Sokolov pogreb na praško pokopališče na Olšanah, kjer je bilo njegovo truplo v tamošnjem krematoriju sežgano. Slava njegovemu spominu!

*

Sožalna brzojavka dr. Schreinerja Savezu S. K. J. Starosta Č. O. S. dr. Josip Scheiner, ki se nahaja na lečenju v Tatranski Lomnici, je poslal povodom smrti brata Maleja Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije to brzojavko: Tatranska Lomnica. Zalujem z Vami zaradi izgube borca za sokolsko idejo brata Maleja. Slava njegovemu spominu! — Dr. Scheiner, starosta ČOS.

Druge sožalne izjave Savezu S. K. J. Razen številnih sožalnih izjav, ki jih je prejelo Sokolsko društvo na Taboru, je prišlo tudi Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije mnogo sožalnih izjav skoraj od vseh naših žup in društev, nadalje od češkoslovaškega poslaništva v Beogradu, od ministra pravde g. dr. M. Srskega, od univerz v Beogradu in v Ljubljani, od pokrajinske zveze ruskega Sokolstva v Jugoslaviji, od mariborskega župana dr. Juvana, od ge. Franje Tavčarjeve, od Turistovskega kluba »Skala« v Ljubljani, od srednješolskega društva »Preporod« v Ljubljani in še od mnogih drugih.

Sodna dvorana

Ljubljana, 23. julija.

V veliki razpravni dvorani št. 79 ljubljanskega deželnega sodišča so danes dopoldne bile v socialnem, kriminalnem in kriminalnopolitičnem pogledu prav zanimive razprave, najprej pred malim, pozneje pa pred velikim senatom.

Oproščen je bil obtožbe ponarejanja javnih listin občinski tajnik 58-letni Jože Klemen iz Zelenikov. Na neko vlogo na okrajno sodišče v Škofji Loki je podpisal sam župana J. Globočnika, dalje je na več vlog v zadevi zapuščine Ivane Dolenc podpisal dediče. Sodišče je po kratki razpravi prišlo do prepričanja, da ni bila podana obtožbenega subjektivna krivda, ker je delal v interesu občine in v drugem slučaju po naročilu dedičev.

Janez Slapničar interniran.

Druga razprava pred malim senatom je bila proti Janezu Slapničarju, posestniku sinu iz Kresniških Poljan, okraj Litija. Slapničar je bil ovaden poskušenež umora, ker je 17. aprila okoli 10-30 dopoldne streljal na svojega soseda Martina Godca, na katerega je oddal iz italijanske karabinke 30 streliv. Zadel je Martina Godca v desno nogo nad kolenom in ga težko ranil. Z enim strelom je Slapničar zadel Godčeve 6-letno hčerko Ivanko v trebuh. Rana je bila smrtonovarna. Oprasnil pa je z enim strelom v vrat tudi Terezijo Jerovšek.

Proti Slapničarju uvedena kazenska preiskava se je usmerila v prvi vrsti tako, da so psihijatri ugotovili njegovo duševno stanje.

Janez Slapničar je v dvorano vstopil tiho, skoraj topo. Levo roko ima pohabljen. Je velike postave, mirnega značaja. Nosi črno srajco.

Po streljih je zbežal v gozd, kjer se je od 17. do 29. aprila branil z gozdnimi zelišči, nezrelimi jagodami in cveticami. Star je 27 let. V šoli je bil miren, a za pouk popolnoma apatičen. Kazen v šoli je nanj slabo vplivala. Janez je bil drugače lepega in mirnega vedenja, abstinent. Rodbina ni bila udana alkoholu. So pa v rodbini gotovo abnormalnosti. Slapničarji imajo poseben dar, da znajo vsa dela dobro izvršiti, vsakomur radi pomagajo. Janez Slapničar je bil kovač. Leta 1928. je Janezu Slapničarju mlatinski stroj zdrobil levo roko in mu jo tako pohabil, da je bil za kovaško delo nesposoben. Od takrat je postal Janez otožen.

Janez Slapničar po nesreči.

Sodni psihijatri so Janeza Slapničarja natanko preiskali. Zanimivo je, da so sosed Janeza večkrat zmerjali in mu očitali, da ga je »Bog kaznovale«. Sam je govoril ljudem: »Roka mi je izgubljena. Peče me, da so mi nebesa prizadejala tako krivico!« Od dneva nesreče tudi ni več hodil v cerkev. Če so ga ljudje zmerjali s pohabljenecem, je odšel na podstrešje ter se je tam začel jokati. Ima zelo slab spomin. Ne spominja se, da se je po gozdu skrival. Njegovo znanje je pri njem zelo majhno. Računati zna samo do deset. Ne ve, da ima bankovec za 100 Din 10 kovačev. Sploh slabo dojema vse dogodke. Ne pozna vrednosti denarja. Nesreča iz 1. 1928. je nanj duševno močno vplivala.

Izvid psihijatrov ugotavlja, da je Janez Slapničar intelektualno majhno vredno, da se pri njem poraja duševni razkroj in da nastopa zamračanje spomina. Dejanje je Slapničar izvršil v samračenosti.

V vojaško knjižico je zapisal: »Ko sem imel levo roko, sem bil še nekaj vreden. Jaz sem dober človek s vsakim. Pri vojakih so me radi imeli, jaz druge. Tako bi rad še živel na svetu, pa mi drugi ne dajo miru!«

Po prečitanih spisov je predsednik s. o. s. g. Fran Mladič uvedel postopanje v smislu § 110 kaz. postopka. Navzoči so bili: državni tožitelj dr. Fellacher, Slapničarjeva mati Marija in Slapničarjev ex-offo zastopnik dr. Šubie. Državni tožitelj je predlagal internacijo Janeza Slapničarja, nasprotno je prosil zastopnik, da bi se izročil Slapničar materi v varstvo in nadzor. Sodišče je proglasilo

sklep,

s katerim se odda Janez Slapničar kot neuračunljiv v zavod za lečenje in očiščenje, ker je nevaren tujemu življenju, ker zaščitni nadzor doma ne zadostuje.

Oproščena obtožbe rop.

Paragrafa 326 in 328 novega kazenskega zakonika sta izredno stroga. Za razbojništvo (po stari terminologiji rop) določata 20-letno ali do smrti robijo. Tega težkega zločina sta bila obtožena oženjeni delavec Valentin Kavčič, doma od Sv. Duha pri Škofji Loki, oče treh nepreskrbljenih otrok, in čevljarški pomočnik 28-letni Jože Mravlje iz Škofje Loke. Alkoholi bi ju kmalu spravil v najhujšo nesrečo, da bi bila večna »robijaša«. Kavčič je usodni dan prejel mezo 330 Din. Po delu je začel tudi v gostilno pri Dalmatincu v Škofji Loki. Tam je popival tudi mož posestnice Anton Afrič iz Stare Loke. Ta je bil popolnoma pijan. Ko se je ponoči vračal domov, je bil pri Thalerjevih pristavi napaden od dveh neznancev in oropan za 110 Din, kar sam trdi. Roparskega napada sta bila osumljena omenjena dva.

Pri današnji razpravi pred velikim senatom sta Valentin Kavčič in Jože Mravlje odločno zanimala, da bi bila Afriča oropala, pač pa sta priznala, da sta se z njim tepla.

Glavna priča Anton Afrič je dvignil v dvorani velik hrušč. Začel je pridigati in zmerjati oba obtožena. Ta dva sta mu ugovarjala, toda priča Afrič se je postavil v pozo mogočnosti in zakli: cal: »Citole«

Ker se je priča Afrič vedel zelo nedostojno, je bil predsednik prisiljen, da se je napravila v protokol ta-le beležka: »Uradno se konstatira, da je priča nenavadno glasna, gostobesedna in nekoliko opita.« Afrič sam je priznal branitelju dr. Šviglju, da je pred razpravo izpil dva četrt vina. Ostali dve priči sta izpovedali gotove okolnosti, kako so se dogodki razvijali do napada.

Sodišče je oba obtožena Kavčiča in Mravljo oprostil težke obtožbe, utemeljujoč, da glavni priči ne gre veliko vere.

Veliki senat, ki je sodil ta slučaj, so tvorili: predsednik s. o. s. g. Fran Mladič; prisodniki: gg. s. o. s. dr. Gaber, dr. Debelak, Ferdinand Merala in s. dr. Bizjak. Zagovornika sta bila: dr. Frlan in dr. Švigelj.

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 23. julija.

Danes je prišel v javno bolnico 14-letni delavec Anton Pezdur, zaposlen pri Prvi zidarski zadruzi v Ljubljani. Že v ponedeljek je razkladal z voza opeko pri neki stavbi. Stopil pa je na rob voza tako nerodno, da je padel. Pri tem si je zlomil levo roko. Sprva je bil v domači oskrbi, a sedaj je moral iskati zdravniško pomoč v bolnici, ker je poškodba težka.

V torek popoldne je prišel h kovaškemu mojstru Ignaciju Resniku v Banjiloki pri Kočevju njegov znanec ter ga naprosil, da bi mu izpraznil večjo patrono. Kovač je manipuliral s patrono tako neprevidno, da mu je patrona eksplodirala v roki. Pri eksploziji je bil Resnik težko ranjen v levo roko in trebuh. Prepeljan je bil takoj v ljubljansko bolnico. Resnikovo stanje je opasno.

Tragedija delavca

Ljubljana, 23. julija.

V torek okoli 10. ponoči je stražnik na Zaloški cesti opazil, kako je neznan mladenič, oblečen v delavsko obleko, hodil sem in tja ob dolenjski progi pri vojaški bolnici. Bil je sam vase zatopljen. Stražnik ga je vljudo povprašal, kaj da tam dela. Mladenič je bil sprva molčeč. Sledil je vabilu stražnika, da naj gre za trenutek na vodmatsko stražnico. Tam je mladenič, delavec 20-letni Gabrijel Bingula, doma iz Like, začel tožiti o svojem težkem materialnem položaju in da je ves obupan. Hotel si je končati življenje s tem, da bi skočil pod prvi vlak, ki bi mimo privozil. Tožil je stražnikom: »Toliko zaslužim, da ne morem ne umreti, ne živeti. Prišel sem v Ljubljano, da bi kaj več zaslužil in tako pomagal svojim staršem. Tega pa ne morem. Obupal sem!«

Mladenič je tudi povedal, da je bil letos potrjen k vojakom. Ostal je na stražnici več ur. Stražniki so ga tolažili. Mladenič se je kazal potolaženega ter je proti jutru odšel s stražnice.

Davi okoli 5. so ljudje zapazili na dolenjski progi pri vojaški bolnici truplo neznanega moškega. Obvestili so vodmatsko stražnico. Stražnik je takoj spoznal moškega. Bil je to nesrečni mladenič Gabrijel Bingula. Po položaju, v katerem so našli ležati truplo, je pozneje došla policijska komisija, obstoječa iz zdravnika dr. Avramoviča in pol. nadzornika g. Zajdelja, ugotovila, da se je delavec Gabrijel Bingula vrgel pod tovorni vlak, ki je vozil mimo bolnice okoli 4. zjutraj. Vlegel se je na tračnico tako, da so mu kolesa lokomotive in ostalih vozov šla čez vrat. Glava je bila na tiru, a truplo zunaj tračnice. Smrt je nastopila takoj. Dr. Avramovič je odredil, da so truplo obupnega delavca prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Dnevne vesti

— Zahvala kralja Jadranski Straži. Iz Splita poročajo, da je prejel predsednik izvrševalnega odbora Jadranske Straže g. dr. Stali na brzojavne pozdrave z manifestacij v Makarski od ministrstva dora tole zahvalo: Prejemši z zadovoljstvom izraze udanosti Jadranske Straže ob priliki proslave predaje zastave kr. podmornici »Osvetnik« mi je Nj. Vel. kralj blagovolil odrediti, da izrečem vsem članom oblastnega odbora Jadranske Straže toplo zahvalo. Na zahvalo je odgovoril poveljnik vojne mornarice admiral Wickerhauser.

— Bolezen Marka Trifkovića. Na svojem posetu v Unki je težko obolen bivši predsednik narodne skupščine in večkratni minister g. Marko Trifković. Ker je bolezen resnega značaja, so ga prepeljali v beograjski sanatorij.

— Člani banskega sveta v Celju. V včerajšnjem poročilu o članih banskega sveta v Celju se je vrnila pomota, in sicer je bil med drugimi imenovanimi dekretiran za banskega svetnika dr. Roš Franjo, odvetnik in župan v Laškem in Steblovnik Martin, posestnik in župan v Šmartnem ob Paki, katerega ime je pomotoma izostalo.

— Iz diplomatske službe. Postavljeni so: za vicekonzula v Korči Nikola Suica, dosedaj sekretar zunanega ministrstva in vršilec dolžnosti šefa tiskovnega oddelka, za sekretarja zunanega ministrstva Radovan Petrovič, vicekonzul pri generalnem konzulatu v Marseilu in za sekretarja poslaništva v Ankari Slatko Kojič, vicekonzul v Korči. Sekretar zunanega ministrstva Ilija Garašanin je postavljen za vršilca dolžnosti šefa tiskovnega oddelka zunanega ministrstva.

— Napredovanja v državni službi. Direktor kmetijske ogledne in kontrolne postaje v Ljubljani inž. Jakob Turk je napredoval v 4. skupino I. kategorije, za referenta okrožnega agrarnega urada v Mariboru je imenovan tajnik Janez Osojnik.

— Iz železniške službe. Za načelnika postaje v Šmarju pri Jelšah je imenovan Anton Lešnik, doslej v Šmarju-Sap, za načelnika postaje v Novem mestu pa Vekoslav Megušar, doslej v Celju. Upokojeni so uradniki direktorije državnih železnic v Ljubljani Fran Guzelj, Andrej Tavzes, Fran Pavlič in Fran Dovgan.

— Zanimiva anketa beograjske trgovske zbornice. Beograjska trgovska zbornica je z anketo zbrala statistiko trgovin za Srbijo. Po podatkih, ki jih je dobila od raznih trgovskih društev, je v Srbiji 14.274 trgovin, pri čemer je vseh tudi 3622 kavarn. V oči pade zlasti veliko število kavarn. Tako pride v Arandževu na 73 trgovin kar 40 kavarn, v Valjevu pa na 136 trgovin 70 kavarn, v Nišu na 511 trgovin 200 kavarn itd.

— Gostje zagrebških avtotaksijev bodo zavarovani. Na skupščini lastnikov avtotaksijev so sklenili, da bo vsak, ki se vozi z avtotaksijem zavarovan, in sicer pri navadnih nesrečah za 10 tisoč Din, za smrtne nesreče ali pri ponesrečenju za trajno nesposobnost za delo pa za 100 tisoč Din. Za materijalne poškodbe bodo lastniki zavarovani za 10 tisoč Din. Na skupščini so ugotovili, da povzročijo največ nesreč nepazljivi in pijani šoferji.

— Velika brezposelnost v Zagrebu. Pretekli teden se je javilo na zagrebški borzi dela 896 novih brezposelnih. Tako ima borza dela v Zagrebu sedaj 1198 brezposelnih v evidenci. Med temi je 54 žensk.

— 50 letnica tovarne v Sarajevu. Dne 2. avgusta proslavi tobačna tovarna v Sarajevu, ki je ena najstarejših v državi, 50-letnico svojega obstoja. Ob tej priliki bodo odkrili uradniki in delavci tovarne v parku nasproti tovarne spomenik kralja Petra.

— Za pospeševanje živinoreje. V poljedelskem ministertvu zbirajo gradivo za ukrepe, ki bi bili po vsej državi potrebni za pospeševanje živinoreje. Glede na nizke cene poljedelskih proizvodov se je pokazala potreba, da se posveti živinoreji večja pozornost, ker živinorejski proizvodi dosežajo v inozemstvu boljše cene in se lažje prodajajo. V ta namen se bo za pospeševanje živinoreje po vsej državi podvzela cela vrsta ukrepov.

— Sokolsko društvo Štepanja vas je prelozilo svojo na dan 13. julija t. l. določeno javno telovadbo na žegnanjsko nedeljo, t. j. na 27. julij t. l. Prireditelj se vrši na novem letnem telovadišču v Štepanju vasi. Začetek ob 16. uri. Sodeluje godba Sokola I. Po javnem nastopu je ples, šaljiva pošta in srečolov z jako lepimi dobroti. Če bo slabo vreme, tedaj telovadba odpade, vrši pa se vseeno veselica v prostorni društveni telovadnici. Na svidenje torej na našo žegnanjsko nedeljo!

— Snaženje uradnih prostorov davčne uprave za mesto v Ljubljani. Vodnikov trg št. 5, bo v dneh 25., 26., 28. in 29. julija t. l. Dne 25. in 26. julija 1930 bodo čistili poslovne prostore blagajne (I. nadstropje), dne 28. in 29. julija t. l. pa prireditelne prostore davčne uprave (II. nadstropje). Zato se računovodstveno-blagajniško poslovanje dne 25. in 26. julija 1930, odmerno poslovanje pa dne 28. in 29. julija 1930 vrši le v najnižji. Davčni zavezanci, ki hočejo dne 25. in 26. julija t. l. poravnati svoje davčne obveznosti, se vabijo, da to store s poštnimi položnicami, katere dobe pri davčni upravi.

— Vreme. Včeraj je bilo v Dravski banovini prav nestanovitno in spremenljivo vreme. Bilo je jasno, oblačno in deževno. Tudi v torek je nekoliko deževalo. V Ljubljani je v torek popoldne padlo 3-4 mm dežja, v Mariboru pa 9

mm. Barometer se je začel znova dvigati. Kazal je včeraj ob 7.: Ljubljana 760, Maribor 759-5, Zagreb 759.6, Beograd 760.3, Sarajevo 762.6, Split 759.6, Rab 759. Termometer je včeraj ob 7. kazal: Ljubljana 18 C, Maribor 17, Zagreb 19, Beograd 21, Sarajevo 16, Split 25 in Rab 24. Najhujša vročina je bila včeraj v Beogradu in v Dalmaciji. V Dravski banovini je bilo včeraj močno oblačno (10), a relativna vlaga je znašala v Ljubljani 90%, v Mariboru 85%, po ostalih pokrajinah države 65 do 85%.

— Tele s tremi nogami. Posestnik Jurij Pekoli iz vasi Velike Dule št. 12 na Dolenjskem ima kravo, ki mu je skotila v 15 mesecih 5 telet. Prvič je skotila 3 popolnoma normalno razvita teleta. Vsi trije so bili zdravi in so se lepo razvijali; posestnik je tudi že vse tri prodal. Pred nekaj dnevi pa mu je ta krava zopet skotila dve teleti, od katerih je eno popolnoma normalno razvito, drugo pa je zdravo, a ima samo tri noge. Oba živita in se lepo razvijata. Tudi ono s tremi nogami je še vedno zdravo in že dobro hodi, dasiravno samo po treh nogah.

Ljubljana

■ Avstrijski generalni konzul dr. Pleinert se je povrnil z dopusta in zopet prevzel svoje posle.

■ Zaznamovan potres. Seizmografski meteorološkega zavoda v Ljubljani je včeraj ob 1. uri 10 minut ponoči zabeležil katastrofalen potres. Kakor javljajo najnovejše vesti, je bil ta potres v okolici Neaplja in v Južni Italiji.

■ Stanje ponesrečenec v bolnici. Pri nedelj-ski avtobusni nesreči v Šiški težko ponesrečen šofer Ludvik Kern in ga. Mihaela Petrovič st. izven vsake nevarnosti. Stanje starčka Uzbeta, ki si je prerezal vrat z britvijo, je tudi boljše. Po mestu so se včeraj razširile vesti, da je umrla v bolnici žena poštnega nadkontrolorja ga. Lija Trampuževa, ki jo je, kakor smo že poročali, brezvesten kolesar pri gorenj. kolodvoru podrl na tla. Gospej Trampuževi so v bolnici izprali rano ter jo obvezali, nakar je odšla domov in je izven nevarnosti.

■ Novo grozdje na trgu. Včeraj se je pojavilo na trgu prvo letošnje grozdje, pripeljano iz Banata. Grozdje je bilo precej drago in sicer kilogram 26—28 Din.

■ Gobe na trgu. Na včerajšnjem trgu je bilo izredno mnogo gob, zlasti jurčkov-ajdovčkov. Od najoddaljenejših krajev so prinesle kmetice cele košare gob. Celotna kmetica iz Suhe Krajine je prinesla kar dve veliki košari gob. Druge gobe so bile iz smledniških in lističskih gozdov, od Grosuplje in še od drugih krajev. Bilo je na trgu nad 50 velikih košar gob. Naravno je, da so cene gobam znatno padle. Dobra merica lepih gob je stala 3—4 Din, a cena kg gob je bila uradno določena na 8—10 Din. Ljubljanske gospodinje so gobe mahoma pokupile.

■ Zaplenjena živila. Na živilskem trgu je včeraj tržno nadzorstvo zaplenilo 18 kg morskih rib (skombrov) in hleb slabega sira.

■ Policijski drobiž. Policijski upravi je bilo včeraj prijavljenih 5 manjših in večjih tatvin, med drugim kar dve žepni tatvini. Dalje je bila prijavljena poškodba tuje lastnine, 10 slučajev kaljenja nočnega mira, 4 kršitve navedbe o odpiranju in zapiranju trgovin, 10 prekrškov cestnopolicijskega reda in 1 prekršek avto-predpisov.

■ Nova tatvina koles. Ta teden so tatvine koles na dnevnem redu. V torek sta bili ukradeni zopet dve kolesi. Na Ploviči stanujočemu kovaču Jerneju Dimicu je v torek ob 9-45 dopoldne neznan kolesarski tat odpeljal izpred Delavske zbornice na Miklošičevi cesti 700 Din vredno, že obrabljeno in črno pleskano kolo znamke »Atlas«. Popoldne je bila izvršena druga tatvina. Iz večje pražarne kave »Projac« v Aškerčevi ulici je neznan tat odpeljal trgovskemu vajencu Aleksandru Halecu 700 Din vredno kolo, ki je bilo last trgovca Frana Kamenška.

■ Tatvina zimskega plašča. V Hradeckega vasi stanujoča delavka Lina Reja je policiji prijavila, da ji je v torek popoldne neznan možič, star okoli 30 let, odnesel ženski zimski plašč, ki je visel na rogu poleg hiše. Plašč je vreden 500 Din.

Maribor

m Prihod bana inž. Sernca v Maribor. Danes v četrtek popoldne prispeje z avtomobilom iz Celja ban Dravske banovine g. inž. Dušan Sernec, da prisostvuje svečani seji občinskega odbora in izroči diplome novimenoanim banskim svetnikom.

m Ameriški rojaki v Mariboru. Danes v četrtek ob 9-30 prispeje z osebnim vlakom iz Ljubljane v Maribor naši ameriški rojaki, člani Slovenske narodne podporne enote. V Maribor pridejo na povabilo tukajšnjega delavstva. Ogledali si bodo mesto in delavske ustanove, nakar se bodo ob 17-25 zopet vrnili v Ljubljano.

m Češkoslovaški gasilci, ki se bodo udeležili vseslovenskega gasilskega kongresa v Ljubljani, ne bodo potovali preko Maribora, marveč, kot se glasi poslednje obvestilo iz Prage, preko Jesenice. Zaradi tega odpadejo nameravane priprave za sprejem češkoslovaških gasilcev v Mariboru.

m Gostovanje članov zagrebškega gledališča. Od 26. do 30. t. m. bodo gostovali s kabaretnim programom na vrtu tukajšnje kavarne »Astoria« člani zagrebškega gledališča, in sicer gospe Zličarjeva, Dubajičeva, Amuljeva in Cvetko-

vičeva ter gospodje Cilič, Grünhux, Dubajič, Cvetkovič in Paljetak.

m Javna invalidska tombola. Krajevni odbor Združenja vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo 5. oktobra 1930, ob pol 15. uri na Trgu svobode veliko javno tombolo v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Ker bo prireditev socialnega in humanitarnega značaja, prosimo, da jo javnost po vseh svojih močeh podpre.

m Českoslovaški katoliški intelektualci v Mariboru. V sredo jutraj se je pripeljal v Maribor 13 českoslovaških katoliških intelektualcev, ki potujejo v Ljubljano na kongres slovanske katoliške akademske mladine. Na postaji so jih sprejeli in pozdravili zastopniki tukajšnjega katoliškega akademskega staležinstva.

m Poroke. V poslednjih dneh so se v Mariboru poročili: g. Josip Bratuš in gđ. Štefka Pošćić; g. Anton Krčec in gđ. Roza Gorup; g. Ivan Grizold in gđ. Frančiška Bacher ter g. Anton Petek in gđ. Matilda Slegel. Bilo srečno!

m Sanatorij v Mariboru, Gosposka ul. 49, tel. 2358. Najmoderneje urejen za operacije in zdravljenje z zdravilnimi aparati. Lastnik: primarij dr. Mirko Černič, specialist za kirurgijo.

m Smrtna kosa. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Marija Zabukošek, zasebnica, 75 let; Josipina Brunčič, žena posestnika, 33 let; Jakob Male, kovač, 50 let; Josip Celcer, gostilničar, 47 let; Vladimir Oman, sin železničarja, 1 mesec; Josip Harrič, žel. revid. v p., 65 let; Antonija Gregor, žena železničarja v p., 62 let; Franc Kobl, strojevodja v p., 77 let in Antonija Rozman, žena mlinarja, stara 25 let. N. v m. p. l.

m V tujih čevljih. V ponedeljek zvečer je neka gospodična nenadoma spoznala svoje par dni prej pri kopanju v Dravi ukradene, 200 Din vredne čevlje na nogah neke Marije P. Pozvala je stražnika, ki je žensko aretiral in odpeljal v zapor.

m Prvo grozdje. V sredo je prispelo na naš trg prvo letošnje grozdje, ki se je prodajalo kilogram po 28 Din. Bilo je seveda uvoženo. Zadnje črešnje so se pa prodajale po 10 do 12 Din za kilogram.

m Borza dela v Mariboru išče nujno 1 strugarja, 3 viničarje, 4 hlapce, 1 skladiščnika ter več kuharic ter šiviljskih vajen.

m Nesreče in nezgode. V torek popoldne je nekdo vrget 7letnemu, na Vojašniškem trgu stanujočemu Frideriku Novaku velik kamen v levo oko in mu ga poškodoval. — Istega dne je padel 32letnemu pomožnemu delavcu Francu Pulku, zaposlenemu pri Splošni stavbeni družbi na Teznu, kos jelke na glavo in ga poškodoval na licu. — V Sv. Marjeti ob Pesnici so pa v nedeljo doslej še neznan napadalec z noži težko ranili 22letnega viničarskega sina Josipa Kneda. Prvo pomoč je vsem trem nudila rešilna postaja.

m Samomor vojak. V torek se je iz še neznanega vzroka ustrelil gojenec tukajšnje podčastniške šole B. Ječević.

m Pod kolo je padel v torek v Presternici 32letni kovaški pomočnik Srečko Hirš. Pri tem pa je imel nesrečo, da je padel na glavo in se precej poškodoval. Prepeljati so ga morali v tukajšnjo bolnico.

m Detomor pred senatom petorice. Včeraj v sredo se je pred senatom petorice tukajšnjega okrožnega sodišča zagovarjala 25letna Antonija Marotova iz Ribnice na Pohorju. Obtožena je bila, da je dne 23. aprila t. l. zadušila svojega 10. aprila rojenega nezakonskega otroka ženskega spola. Obtožnico je zastopal g. dr. Zorjan, obtoženko je zagovarjal odvetnik g. dr. Kupnik, senat so pa tvorili gg. sodniki: Zemljič, dr. Dev, dr. Tombak, dr. Lešnik in Vejnar. Obtoženka je dejanje priznala, izgovarjala pa se je z zmedenostjo in bedo. Obsojena je bila na poldrugo leto robije.

m Tatvina kolesa. Hlapcu Francu Golnerju iz Rogoze je v torek neznan tat ukradel iz veže splošne bolnice na Tržaški cesti 500 Din vredno kolo.

Celje

* Uradni dan Sreškega gremija trgovcev za žlane v gornjegrskem srezu bo v petek, dne 25. julija t. l. od 9. do 11. ure predpodelne v posebnih sobi gostilne Veršnik v Gornjemgradu in od 14. do 16. ure v posebni sobi gostilne »Pri pošti« v Mozirju. Člani trgovci, ki želijo kake informacije, se vabijo, da se pri tajniku gremija zgledajo. Načelstvo.

* Dobrodelni večer v prid Združenju vojnih invalidov v Celju in Podpornemu društvu za revne otroke v Gaberju priredi v soboto 26. julija ob 20. v mestnem parku pevski odsek delavskega izobraževalnega društva »Svoboda«, in sicer se vrši koncert pod vodstvom pevovodje učitelja g. Preglja. Javen pevski koncert v parku je za Celje novost in je upati, da bo glede na svoj dober namen dobro obiskan.

* Smrtna kosa. V Polukah št. 71 je umrla 71-letna Marija Kosner, vdova po rudarju.

* Kako dolgo bodo trajale zamude osebnih vlakov Savinjske doline. Sreški gremij trgovcev v Celju dobiva v zadnjem času iz vrst svojega članstva slična vprašanja in zahteve, da se ta nered odpravi. Interes prizadetih je, da se nemudoma odstranijo vse tehnične hibe, da ne bo redni promet oviran. Sreški gremij je s svoje strani ukrenil potrebno akcijo z zahtevo po remedur.

* Artobus Celje — Dobrna, ki je vozil doslej iz Celja le ob nedeljah in praznikih ob 21.25, prišedši iz Rogaske Slatine proti Dobrni ter se je iz Dobrne vračal ob 22.30 ponoči, se vsled premalega obiska odsele sploh ukine. Zadnja kolona voznega reda Celje — Dobrna torej odsele sploh odpade, kar naj izvolijo imetniki voznega reda popraviti.

* Zaradi bede. Predvčeraj je prišla v trgovino s čevlji na Aleksandrovi ulici neka T. B.

in si ogledala različne čevlje. Odšla je, ne da bi bila kaj kupila, pač pa so v trgovini zapazili, da je zmanjkala en par čevljev. Sum je padel na njo in so pri hišni preiskavi res našli pri njej ukradene čevlje. Pri zaslišanju na policiji je jokaje izpovedala, da je to storila radi bede, ker kot vdova in delavka v neki tukajšnji tovarni tkanin ne more toliko zaslužiti, da bi preživljala sebe in svoja dva otroka.

* Poskušan samomor na Savinji. V torek ob 13. uri je skočila z desnega brega Savinje med obema kopališčema neka ženska v vodo in se je začela naglo potapljati. Brivska pomočnika Ivan Vrankal ter Emerik Čuš, ki sta se v bližini kopala, sta skočila v vodo ter že nezvestno žensko potegnili na suho. Z umetnim dihanjem sta jo spravila zopet k zavesti, nakar je bila prepeljana v bolnico. Pri zaslišanju je povedala, daje 54-letna vdova M. S. in da si je hotela vzeti življenje radi bede in družinskih prepirov.

Huda nevihta je v torek popoldan okrog 14. ure razsajala nad Celjem in okolico. Vsled strele se je vnel kozolec v Trnovljah, pa tudi Za Gradom je gorelo. Vendar pa je ploha ogenj sprotili pogasila, tako da požarni brambi ni bilo treba gasiti.

Pragersko

Vlom. V pisarno oskrbnitstva graščine gosp. Glančnika so te dni vlomili neznan tatovi in odnesli 2000 Din. Orožniki so jim pridno na sledu.

Smrtna kosa. Umril je na jetiki tukajšnji vlakovodja g. Kavčič. Pokojnik je bil med ljudstvom splošno priljubljen. Naj v miru počiva!

Posledice spora. Posledice spora med Pragerskim in Spodnjo Poljskavo so se pokazale tudi v nedeljo o priliki veselice godbe spodnje-poljskavske požarne brambe. Prireditve so Pragerčani bojkotirali in je bila zato razmeroma zelo slabo obiskana. Voz, ki so ga iz Sp. Poljskave poslali na Pragersko po goste, se je moral vrniti prazen.

Predstava. Izobraževalno društvo iz Gornje Poljskave priredi v nedeljo 27. t. m. ob 19. uri zvečer v bivših prostorih g. Predoviča na Pragerskem krasno igro »Prisega o polnoči« in burko »Katra in muzikant«. Med odmorji sodelujejo gornjepoljskavski tamburaši.

Spremembe v železniški službi

Nameščeni so za uradnike II. kategorije, 5. skupine: Topolovec Anton, prometnik, Čakovec; Paternost Josip, prometnik, Breg; Segula Jakob, prometnik, Sv. Lovrenc na Pohorju; za zvanikičnike II. kategorije, 8. skupine: Uršič Peter, sklad, desetar, Ljubljana glav. kol.; Kranjc Janez, sklad, desetar, Rakek; Fressl Stefan, premikač, Zidani most; Hribar Matevž, kurilnica Ljubljana II gor. kol.; Križ Frančišek, administr. zvanikičnik, kurilnica Ljubljana II gor. kol.; Regoršek Franc, kurjač, kurilnica Maribor; Schwelg Anton, kurjač, kurilnica Maribor; Lekše Franc, kurjač, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; Menart Franc, šofer, kurilnica Ljubljana I glav. kol.; Ganzer Franc, premikač, Čakovec; Hajek Ludvik, tovor. sprevodnik, Ljubljana gor. kol.

Za stalne so postavljeni: zvanikičniki I. kategorije, 4. skupine, in sicer: brzovajec Salamun Rok, Rakek; komerc. zvanikičnika Saje Ljudmila, Novo mesto; blokovnik: Šebenik Anton, Rakek; komerc. zvanikičnik Dovč Frančišek, Ljubljana glav. kol.; prometnik Urbajs Franc, Sv. Jurij; skladiščnik Koren Valentin, Ljubljana glav. kol. Zvanikičniki II. kategorije, 8. skupine: vozov. zapisovalec Zelič Franc, Sevnica; sklad. desetar Wagner Maksimilijan, Maribor kor. kol.; čuvaj proge Premk Anton, Zidani most; sklad. desetar Rebič Franc, Rogatec; kretnik Savli Andrej, Straža Toplice; vozov. zapisovalec Skok Filip, Maribor glav. kol.; premikač Urbas Lavrencij, Rakek; premikač Škofic Anton, Zalog; kretnik Zagar Gregor, Tezno; skladiščni desetar Ulipi Jožef, Ruše; premikač Breclj Božidar, Rakek; sklad. desetar Bobig Anton, Čakovec; kretnik Prahin Mihael, Savski Marof; kretnik Nagode Janez, Planina; tovor. sprevodnik Holl Ivan, Maribor glav. kol.; sklad. desetar Mirtič Frančišek, Ljubljana glav. kol.; tovor. sprevodnik Pregelj Matija, Rakek; desetar Drenik Ferdinand, progovna sekcija Novo mesto; tovor. sprevodnik Pečnik Ivan, Ljubljana glav. kol.; čuvaj proge Divjak Viktor, progovna sekcija Ljubljana glav. proga; desetar Breznjšak Josip, progovna sekcija Celje; tovor. sprevodnik Jevšvar Janez, Slov. Konjice; desetar Andrejašič Andrej, progovna sekcija Maribor glav. proga; tovor. sprevodnik Pišljar Franc, Rakek; kurjač Pajman Anton, kurilnica Maribor; tovor. sprevodnik Pišljar Mihael, Ljubljana glav. kol.; kurjač Sternšek Simon, kurilnica Ljubljana II gor. kol.; tovor. sprevodnik Pohleven Jožef, Ljubljana glav. kol.; čuvaj proge Rapuš Matija, progovna sekcija Novo mesto; čuvaj proge Markoš Janez, progovna sekcija Jesenice; desetar Maček Anton, progovna sekcija Ljubljana glav. proga; čuvaj proge Mertelj Anton, progovna sekcija Jesenice.

Slov. Bistrica

Legitimacije za polovično vožnjo na gasilski zlet se dobijo pri tukajšnjem lekarnarju gosp. Mondiniju.

Letoviščarji so se pojavili v našem mestu. Upajmo, da jih pride še več; samo da bi bilo kopališče končno dograjeno.

Drveči avtomobili so postali nevarni tudi pri nas, posebno ponoči, ko mislijo brezbržni vozniki, da je ponoči vsaka hitrost dovoljena in da so svarilne deske le za parado.

Zopet preprečena smrtna nesreča pri kopanju. V bližini Zgornje Poljskave so se otroci pretekli četrtke kopali in solnčili. Med tem, ko so se drugi igrali s peskom, je šel mali Francek, viničarski sin, v vodo in prišel nenadoma klicati na pomoč. Ko so otroci prihiteli na breg, ni bilo Franceka nikjer. Vpitje je slišal tudi neki voznik na bližnji državni cesti in prihitel na breg ter potegnil Franceka, ki se je med tem zopet pojavil nad vodo, na suho.

Ribnica

Lahkovernost. Pretekli teden je bil tukaj objavljen vojni razpored. To je seveda razburilo ljudstvo in krožilo so po vaseh najrazličnejše vesti o bližnji vojni. Nekateri so začeli že kar pospravljati svoje reči, drugi pa so kupovali po cele vreče živeža. Kar verjeli niso ti lahkoverni, če si jim rekel, da vojne ne bo.

Čuden nebesni pojav. V petek 18. t. m. okoli 21. ure so v okolici Zlebiča videli, kako je začarano nebo in od vzhoda proti zahodu je švignil v ravni črti ogenj. Ljudje so seveda videli v tem znamenju bližnje vojne. Eden pa, ki je gledal v Ljubljani film »Zena na mesecet«, je menil, da je to raketa, ki so jo spustili na luno. V resnici je bil to večji meteor, ki je pustil za seboj pot, ki je bila vidna še skoro celo minuto.

Lov na srnjake. V 14 dneh je g. Stane Klavs ustrelil v svojem revirju kar dva srnjaka s krasnim rogovjem. Pravijo, da je letos te živali mnogo, najbrže zaradi mile zime. — Za gozdarsko in lovsko razstavo, ki bo v jeseni v Ljubljani, vlada tu veliko zanimanje. Ribnica in okolica bo razstavila v posebnem paviljonu. Zastopane bodo vse lesne obrti ribniške doline. Dekorativna dela je prevzel prof. Trošt. Upamo, da se bodo Ribničani dobro pripravili in s tem pokazali, da še vedno goje obrti, katerih so se naučili od svojih pradedov.

Pod črto

Nisem fanatik kakih tesnih, netolerantnih sportnih idej, niti nisem zagrižen partizan kakere najvipljivejšega sportnega kluba. Vem, da se ljudje zastran sporta ločijo v dva tabora — eni pravijo, da je zdravje, drugi, da je samo bolezen, ki si je epidemično osvojila ves današnji svet in ki se bo polagoma unesla sama od sebe. Jaz pa sem vedno imel navado, da sem vsake stvari jemal po malo, in tako sem tudi o sportu vedno sodil vsakega pol: današnjemu človeku, ki ga je civilizacija tako tragično oddaljila od zemlje in narave, je v resnici nujno iskati vseh mogočih poti do zdravja in moči in sport je gotovo ena izmed njih; zraven je pa res, da si je moderni sportni človek sicer dobera okrepil mišice in telo, medtem pa je tako grešno pozabil na duha, da je dandanes že skoraj pravilo, da se s sportno strumnostjo in rekorderstvom po navadi družita naravnost presenetljiva duševna malobrižnost in praznosta. Tu tiči vzrok, da si sport še vse do danes ni mogel pridobiti zanimanja in priznanja pri kulturnejšem, mislečem delu javnosti in škodo iz tega nosita pač oba: sport in inteligenca.

Cudno je, kako da sport, to najzmagovitejše, najviharnejše gibanje našega časa, skoraj nima svojih ideologov in glasnikov. Način, kako njegovi propagatorji — razen redkih izjem — po navadi pišejo pri nas, je tak, da bi v resnem, mislečem človeku prej v kali zatrl zanimanje zanj, kakor ga pa pobudil. Klavrnost je, kako neprozni in vrtoglavi so ti ljudje, kakor hitro gre za stvari, ki so le malo bolj zamotane kakor njihovi profesionalni prijemi. Tako sem zadnjič v nekem široko in modro zasnovanem strokovnem članku o maratonskem teku čital filozofično cvetko, ki človeku niti pri vsej tej naši pestri, z vsemi mogočimi ekstravagancami preplavljeni tiskarski produkciji ne pride vsak dan pod roko: Zgodovina teka sega v ono davno dobo, ko se je pračlovek prišel baviti z obdelovanjem polja oziroma živinoreje. Pri tem delu se je razvil v tekača iz življenjske potrebe, kajti za premikanje po zemlji je rabil noge.

Da, naravnost ta senzacija je prišla na dan: pračlovek je za premikanje po zemlji rabil noge. Morda pa se bo komu zablislilo še to: da je ena najtežjih izmed vseh naših takozvanih kriz dejstvo, da ljudje tako pogostem opravljajo te stvari, ki jim nikakor niso kos.

Opravila za Vas
najtežji posel
v gospodinjstvu!

Schichtov Radion
pere sam, varuje perilo!

Sport

Svetovno prvenstvo v Montevideu

Montevideo 2. julija. Včeraj je bila igrana zadnja tekma izločilnega kola. Argentina je premagala Čile v zelo surovi igri s 3 : 0 (2 : 0) ter pride kot zmagovalec svoje skupine v finalno tekmo.

Skupinsko tekmovalje je torej zaključeno. Kot prva se je plasirala v finale Jugoslavija, nato Zedinjene države, dalje Uruguay in sedaj še Argentina. Vsi finalisti so premagali v svojih skupinah vse nasprotnike deloma sigurno, deloma po težkem boju. Iz rasporeda tekmovalja se jasno vidi, kako so v Južni Ameriki računali. Za preteklo nedeljo in torek so bili določeni pari, od katerih se je pričakovalo, da bodo prišli v finale Brazilija, Paraguay, Argentina in Čile. V torkovih tekmah so se pričakovanja izpolnila, dočim sta bili nedeljski tekmi brezpredmetni: Brazilija in Paraguay sta bila že preje izločena. Brazilija je premagala Bolivijo s 4 : 0 in Paraguay Belgijo z 1 : 0 ter sta si oba favorita pridobila prve točke. Radi točnejšega pregleda, prinašamo tabelo: prva številka znači število igranih, druga dobljenih, tretja zgubljenih tekem, sledi score in število doseženih točk.

Jugoslavija	2	2	0	6	1	4
Brazilija	2	1	1	5	2	2
Bolivija	2	0	2	0	8	0
Amerika	2	2	0	6	0	4
Paraguay	2	1	1	1	3	2
Belgija	2	0	2	0	4	0
Uruguay	2	2	0	5	0	4
Romunija	2	1	1	3	5	2
Peru	2	0	2	1	4	0
Argentinijska	3	3	0	10	3	6
Čile	3	2	1	4	3	4
Francija	3	1	2	4	3	2
Mehika	3	0	3	4	13	0

Ko nam bo znan izid žrebanja nasprotnikov za semifinalne tekme, bomo skušali uganiti končni placement v svetovnem prvenstvu. Moštva imajo odmor do 27. t. m. nakar se vrše odločilne tekme.

Hašk in Gradjanski ne sodelujeta v tekmovalju za pokal J. N. S.

Oba zagrebška kluba Hašk in Gradjanski sta savezu preko Z. N. P. brzovajno odpovedala sodelovanje pri tekmah za savezni pokal. Kot razlog navajata, da imata veliko število blesiranih igralcev in da je nekaj igralcev dijakov na počitnicah.

Propozicije navajajo za tak slučaj sledeče: § 9. »Ako odrejeni klub ne želi sodelovati pri tekmovalju, je dolžan, da obrazloži razloge in prosi, da ga savez osvobodi tekmovalja. Prošnja mora biti preko pristojnega podsaveza dostavljena savezu najkasneje 6 dni pred pričetkom I. kola. Smatra li savez, da prošnja ni upravičena, mora klub pod pretnjo kazni, predvidenih v pravilih, sodelovati. Klub, ki sodeluje v teh tekmah, mora igrati.«

V slučaju, da smatra J. N. S. navedene razloge kot zadostne, prideta najbrže Marsonija (Brod) in Slavija (Sisak) brez tekme v II. kolo. Nasprotnik Ilirije, t. j. tretje plasirani klub zagrebške province, še ni odrejen, odigrati se mora kvalifikacijska tekma med Gradjanskim (Karlovec) in Čakovačkim S. K. Kdaj se bo vršila ta tekma ni znano. V naši skupini bi v I. kolu nastopila torej le Maribor in Primorje.

Zopet svetovni rekord v desetoboju

Preteklo nedeljo je postavil Finec Ahl Järvinen na meeningu v Helsingforsu nov svetovni rekord v desetoboju s 8255-475 točkami in je tako zboljšal rekord svojega rojaka Paavo Urjälä, postavljenega pred 10 dnevi v Aalborgu z 8187-30 točkami. V posameznih disciplinah je dosegel naslednje uspehe (v oklepaju uspehi Yrjälä):

100 m: 11.1 (11.6), skok v daljino: 6.89 m (6.77), skok v višino: 1.80 m (1.85), 400 m: 50 (58.2), 110 m zapreke: 15.4 (16.1), kroglja: 18.14 m (14.72), disk: 35.47 m (39.66), skok ob palici: 3.60 m (3.10), kopeje: 58.15 m (58.88), 1500 m: 4 : 54 (4 : 37.5).

S. K. Bled : Veslaški klub Beograd 1:0 (0:0).

V ponedeljek, 21. julija se je kot zaključek velikih veslaških prireditev vršila na Bledu še nogometna tekma med Veslaškim klubom Beograd, v katerem so igrali igrači raznih beograjskih nogometnih klubov in domačim moštvom S. K. Bled. Kombinacija Beograjčanov je bila precej posrečena ter je igrala zelo agilno. Imela pa je precej smole pred nasprotnikovim golom. Domačini so se močno trudili. Bili so nadmočni posebno v kombinaciji. Gol je padel šele v drugi polovici po Hartmanu. Za igro je vladal velik interes pri tukajšnji publiki.

S to igro so se velike sportne prireditve na Bledu končale. Posamezna moštva se pripravljajo na povratek. Nekateri klubi izrabljajo prosti čas za razne ture v okolico. Hanger je zopet prazen. Čolni so odpremljeni na železnice.

Mala pomota - velike posledice

Po pomoti je postal navaden konjeniški častnik načelnik armadnega štaba

Parizani, ki se hodijo sprehat v znani bujnijski gozd — Bois de Boulogne —, imajo vsako jutro priliko občudovati nenavadno mlade generala na iskren konju. Če jezdec ne bi imel zlatih obročkov in našivov na svoji uniformi, bi človek smatral jezdeca za kakšnega konjeniškega kapetana, ki vežba in pripravlja svojega konja za to ali ono dirko. Tako pa se vsakdo, kdor ga vidi, ne malo začudi, da je tako mlad človek že general visoke stopnje. Zgodnji jezdec namreč ni nihče drugi kakor šef generalnega štaba francoske armade in bivši šef generalnega štaba vseh zavezniških armad pod vrhovnim poveljstvom maršala Focha, ki je leta 1920. rešil tudi Varšavo in Poljsko pred boljševiškim navalom.

Na svoji zadnji seji je francoski ministrski svet pod predsedstvom predsednika francoske republike Doumerguea (= Dumerga) dal generalu Weygandu najvišje odlikovanje, ki ga sicer more doseči francoski oficir samo v vojski. General Weygand je dobil »vojaško svetinjo«, ki je sicer določena samo za prostake in podčastnike.

Karijera tega generala je zelo nenavadna in in se bere kakor napet roman. Malo ljudi namreč vé, da se ima ta general zahvaliti za svojo karijero le neki napaki, brez katere bi bil on že padel v vojski ali pa odšel v pokoj kot polkovnik. Konjeniški oficir Weygand namreč ni nikdar obiskoval vojne akademije, ker ni maral za teoretične študije, ampak je hotel služiti le pri četi pri svojih vojaki. Vedel je dobro, da kot četni oficir ne bo dobil nikdar samostojnega višjega poveljstva, ampak da bo svojo karijero končal kot polkovnik polka in morebiti dobil za pohvalo in za tolažbo še naslov brigadnega generala, kakor ga dobivajo zaslužni polkovniki. Njemu pa je bilo to končno vseeno in ker je bil predzren jezdec, je rajši dobival prve nagrade na raznih dirkah kakor da bi sedel pri knjigah in za pisalno mizo v vojni akademiji. V slučaju vojske je želel iti s svojimi ljudmi skupaj na bojišče, ko se bo Francija borila za svojo Alzacijo in Loreno.

Usoda pa je hotela drugače. Hindenburg je bil sicer ob početku vojske tudi že upokojen general, ki je bil padel v nemilost in ki z vojsko ni imel nobenega stika več, toda ko je vojna izbruhnila, je usoda hotela, da je postal človek svetovnega imena, pozneje pa celo predsednik nemške republike. Konjeniški oficir Weygand je bil ob začetku vojne še manj kakor Hindenburg, ker je ta bil prej vsaj poveljnik armadnega zbora, Weygand pa ni poveljeval nikdar v svojem življenju kakšni večji enotici. On je bil le poveljnik eskadrona in ni obiskoval nikdar kakšnega višjega vojaškega tečaja. On je bil pravi frontni oficir, dober jezdec in odlični poveljnik svoje konjeniške čete, ki je znal zelo spretno ravnati s svojimi ljudmi in konji, zato pa je bil pri moštvu silno priljubljen.

Ko se je leta 1914. začela vojna, je bil Weygand podpolkovnik v štabu nekega huzarskega polka in upanje, da bi on mogel postati kedaj šef generalnega štaba vseh zavezniških armad, je bilo prav tolikšno, kakor če bi mu bil kdo rekel, da bo postal papež. Nato pa se je zgodila tista zgodovinska pomota, ki jo je brzokone zagrešil kakšen adjutant ali pa pisarniški nameščenec, in ki je bila odločilna za vse življenje konjeniškega častnika Weyganda in mu pomagala, da je v štirih letih postal iz neznane ga in neznane konjeniškega podpolkovnika najodličnejši vojskovodja sveta, ki je v desetih letih dosegel najvišja odlikovanja in komur se ima tudi poljska republika zahvaliti, da še eploh obstoji.

Zgodilo se je pa to tako: Ko se je morala

francoska vojska v začetku vojne nekaj hitreje umikati, kakor so to predvidevali tudi največji pesimisti, je sestavilo francosko vrhovno poveljstvo iz vseh razpoložljivih rezerv novo armado, poveljstvo nad to novo rezervno armado pa je dobil general Foch. Vrhovno poveljstvo je dodelilo v štab nove armade leg Focha še dva oficirja in sicer generalštabnega polkovnika Devauxa in konjeniškega podpolkovnika Weyganda, ki je bil velika avtoriteta, kar se je tikalo konjeniškega, a teoretičnih vojaških študij se ni nikdar lotil. Šef generalnega štaba nove armade bi bil torej imel postati polkovnik Devaux, podpolkovnik Weygand pa bi bil svetovalec v konjeniških in transportnih zadevah.

Povelje, kjer bi bili določeni delokrogi obeh podpolkovnikov, pa je moralo biti napisano. In tu je tisti, ki je povelje narekoval, ali pa tisti, ki ga je pisal, zagrešil to, da je bil v napisanem in izdanem povelju imenovan za štabnega šefa podpolkovnik Weygand, za konjeniškega izvedenca pa podpolkovnik Devaux — torej ravno narobe, kakor je bilo spočetka mišljeno. Armadni poveljnik general Foch ni poznal ne enega, ne drugega. Focha so sicer opozorili na pomoto, toda ker Foch ni ljubil dolgih razprav in gostih besed, je kratko odgovoril, da je to vse skupaj bedarija in da on izdanega povelja ne prekliče. Weygand naj kar nastopi svojo službo, kjer bo ostal, če bo sposoben, če pa ne, je pa še vedno čas dodeliti ga kam drugam.

Razvoj dogodkov pa je dokazal, da je »pomota« postavljena šef armadnega generalnega štaba silno sposoben človek. Foch se od Weyganda ni več ločil, pač pa je Weygand postal Fochova desna roka in njegov najboljši prijatelj, ki je zasnoval kot šef generalnega štaba vseh zavezniških armad leta 1918. Vse one genijalne vojaške operacije, ki so odločile zmago v korist zaveznikov. Kasneje je ta oficir, ki nikdar ni videl nobene vojaške akademije ali generalštabne šole, postal ravnatelj visoke šole za generalštabne oficirje in 150 generalov ki so vsi izvršili vojno akademijo, poslušala njegova duhovita predavanja.

Danes pa je Weygand šef generalnega štaba celokupne francoske armade, a to visoko mesto je dosegel — po pomoti!

Nevarna brazgotina

Pred sodiščem v Nürnbergu na Bavarskem so obravnavali nedavno zanimiv slučaj, da je neka ženska tožila zdravnika za odškodnino, ker ji je pri operaciji ostala vidna brazgotina, v sled česar je ženska smatrala, da se bo težje omožila in je zaradi zmanjšane možnosti moštve zdravnika tožila za odškodnino.

Na razpravi pa so ugotovili precej drugačno stanje stvari. Zdravnik je potrdil, da je ženska res prišla k njemu v ordinacijo, kjer je vsa obupana tožila nad silnimi bolečinami. Zdravnik je po temeljiti preiskavi rekel, da pomaga tu le operacija, na katero je ženska tudi pristala. Ni pa vprašala niti z besedico, ali bo ostala kakšna brazgotina, ki bi jo kazala, ampak se je operaciji brezpogojno podvrgla, kar je storila toliko lažje, ker se ni šlo za operacijo na kakem vidnem delu telesa, ampak za operacijo slepega črevesa. Trebuh pa nosijo ljudje navadno pokrit. Jasno, da je bil zdravnik oproščen.

Ta dogodek je dal nekemu dunajskemu listu povod, da je zadevo prav kritično preiskal. Najprej omenja, da je tudi na Dunaju enkrat prišla k slovečemu zdravniku neka gospa, ki ji je

zdravnik tudi nasvetoval operacijo slepiča, toda ta je vsaj naprej vprašala: »Ali se bo brazgotina videla?« — nakar ji je zdravnik odgovoril: »To je odvisno samo od Vas!« Glede zmanjšane možnosti moštve pa pravi dunajski list, da se bo ženska iz Nürnberga res težko omožila, pa ne zaradi brazgotine, ker se bo gotovo vsak moški stokrat premislil, predno se bo s tako umazano špekulantko poročil.

Evropski kralj tihotapcev

Tudi v skandinavskih deželah cvete tihotapstvo z alkoholom.

Alkohol in alkoholne pijače niso samo v Ameriki prepovedane, ampak tudi nekaj evropskih dežel hočejo počasi »posušiti«. Na Finskem je alkohol že prepovedan popolnoma, na Švedskem pa tako na pol. Zato pa se je med »mo-kro« Dansko, med na-pol suho Švedsko in popolnoma suho Finsko razvilo zelo živahno tihotapstvo z alkoholom.

Kakor vzbujajo razne tihotapske afere v Ameriki navadno največjo senzacijo, tako je vzbudilo tudi na Švedskem in Finskem veliko pozornost poročilo o nekom dobro premišljenem begu finskega tihotapca z alkoholom Niska. Niska se ponaša s ponosnim naslovom »kralja tihotapcev« prav kakor njegov tovariš v tihotapstvu z alkoholom v Chicagu, zloglasni Al Capone.

Kot spreten in soliden in zanesljiv dobavitelj prepovedanega »življenjskega eliksirja« alkohola je bil Niska v vseh dobro poučenih krogih na Finskem silno popularna oseba in vsi ljubitelji alkohola so ga visoko spoštovali. Enkrat pa so tudi premetenemu Niski pastala tla pod nogami prevročila in finska policija ga je gonila kot divjo zver.

Pobegniti je moral na Švedsko, tam pa so ga prijeli. Na prošnjo finske policije pa so ga izročili njegovi domači oblasti.

V zaporu v Stockholmu se je Niska obnašal kot visok gospod. V celico so mu nosili najbolj izbrane jedi in najslajše delikatese in najboljši krojač mu je vrezal obleko in suknjo po naj-novejšem kroju. Novo suknjo je Niski prinesel krojač baš pred odhodom parnika iz Stockholma na Finsko. Nisko sta spremljala dva detektiva. Niska je novo suknjo kar z veseljem oblekel in odšel prav zadovoljen v svojo kabino. Njegovi številni prijatelji so ga sijajno preskrbeli z jedjo in s pijačo, da mu ne bi bilo potovanja pre dolgočasno. Kar so imeli v kabini konjaka in šampanjca, so morali vse popiti, ker je uvoz takih dobrot na Finsko prepovedan.

Oba detektiva se penečeje šampanjca tudi nista ravno branila in sta Niski pridno pomagala prazniti čaše. Nazadnje so za kratek čas vrhli celo karte.

Ko pa se je parnik bližal Alandskim otokom, ki jih je Niska še izza časa svojega tihotapskega delovanja bolj poznal kot svoj žep, je Niska nenadoma zahteval, naj ga puste na stranišče. Njegovi človeški želji so ugodili, toda vrata stranišča je stražil detektiv.

Kar naenkrat pa se vrata odpro in Niska vrže kriminalnemu uradniku polno pest tobaka za nosljanje in v popra v oči. Tobak in poper je imel skrit v žepu nove suknje! Ko si je preplašeni detektiv še menceal oči, je Niska že skočil mimo roga na krov, od tam pa je skočil v morje.

Niska, ki je znal izvrstno plavati, je en kilometer široko razdaljo od parnika do otoka z lahkoto preplaval. Vest, da je Niska pobegnil, pa se je razširila z bliskovito naglico in že čez

nekaj ur so vsi švedski in finski listi poročali zanimive podrobnosti o Niskovem najnovejšem poprovem in tobakovem podjetju.

Finska policija pa se je čutila osramočeno, in zato so poslali celo četo redarjev na alandske otoke, da ga najdejo. Res so ga našli skritega v neki skalni duplini. Sedaj sedi Niska le v zaporu in sicer vklejen, da ne pobegne še enkrat.

Redki poštenjaki

Pri nas ljudje pogosto tožijo, da ni več poštenja in da živi ves svet samo še od goljufije in sleparije. Da pa »ves svet« le še ni tako pokvarjen, kakor mi radi govorimo, dokazuje slučaj, ki ga pripoveduje neki bivši dostojanstvenik na nekdanjem ruskem carskem dvoru, ki ga je zanesel beg pred boljševiki iz Rusije daleč tja na hebridsko otočje v Tihem oceanu, kjer je naletel na pravi paradiz poštenja. Prebivalci tega otočja so sicer divjaki, katerim je evropska civilizacija popolnoma neznana, so pa vseeno silno pošteni.

Na enem od imenovanih otokov se je pred leti naselil francoski misijonar, ki pa je moral l. 1914. v vojsko. Misijonar si je bil na otoku sezidal svojo hišico, bil pa je pri svojem odhodu popolnoma prepričan, da svoje hišice ne bo nikdar več videl. Po končani vojni se je misijonar zopet vrnil na priljubljeni otok. Kako pa se je začudil, ko je našel svojo staro hišico ne samo popolnoma nepoškodovano, ampak tudi lepo negovan vrt jo je obdajal in tudi oprema je ostala popolnoma nedotaknjena. Mislil je že, da se je v njegovo hišico za njegove odsotnosti vselil nekdo drugi, ni pa našel nikjer žive duše. V misli svoje pisalne mize pa je našel obilo denarja, na steni pa je bilo napisanih več vrst števk. Tu se je spomnil, da je za »divjake« ustnovil še pred vojno hranilnico in takrat je vloge domačinov shranjeval kar v misli, ker ni imel blagajne. Ko pa je denar preštel, je videl, da ga je mnogo več kot ga je on pustil: domačini so namreč kar naprej varčevali in so denar metali v misnico, na steno so pa zapisovali, koliko je kdo vložil. Ko so se domačini vračali zvečer s polja domov, so mu pa povedali, da je hiša še vedno njegova, in da so jo oni oskrbovali. Ko jih je vprašal, kaj bi bili storili, če se on ne bi bil več vrnil, so mu odgovorili: »Če ne bi bil prišel ti, bi se bil pa oglašil kakšen tvoj sorodnik!«

Poštenje je torej še vedno na svetu, če ne tu, pa tam.

Holandska jajca.

Holandski kralj Jurij I. se ni hotel v nobenem hotelu več ustaviti, ker je menil, da ga hočejo povsod s pretiranimi cenami izkoriščati. V mestecu Alkmarju, kjer se je nekoč ustavil poštini voz pred gostilno »Pri jagnjetu«, si veli prineseti tri mehko kuhana jajca. Povžil jih je in vprašal po računu. »Dvesto goldinarjev«, odgovori debeli krčmar »Pri jagnjetu.« »Kaj?« začuden vzkligne monarh. »Ali so jajca tukaj tako redka?« »Naj blagovoli Vaše Veličanstvo milostljivo oprostiti, jajca pri nas že niso tako redka, pač pa kralji!«

V vsaki slovenski hiši

naj se čita

„Jugoslovan!“

37

Okrenila se je ter pokazala škrlaten obraz in široka usta, kjer je manjkal en prednji zob. Treba je bilo bikovega rogu, da je napravil luknjo v to mogočno zobovje. Režala se je, z vilami na rami. Slične njenim bedrom, so se ji lesketale v solncu roke v zaviranih rokavih.

Miza je bila pogrnjena v nizki dvorani, kjer so se cvrli že skoro mehki piščanci pod ograjo dimnika, okrašeno s starimi puškami. Z apnom pobeljena dvorana je bila dolga več ko dvajset čevljev, svetloba pa je dobivala samo skozi zelenkaste šipe vrat in skozi eno samo z vrtnicami opleteno okno, poleg katerega je babica vrtela kolovrat. Na glavi je imela čepico, na vratu pa čipkasto kopreno iz časov regentstva.¹ Koščeni presti njenih od zemlje zamazanih rok so držali preslico. Na rob trepalnic so ji sedale muhe, pa jih ni podila. Ko jo je njena mati pestovala, je videla še Ludovika XIV., ko se je vozil mimo v kočiji.

Šestdeset let je že preteklo od tedaj, ko je bila šla v Pariz, S slabotnim, pojočim glasom je pripovedovala grajankam, ki so stale pred njo, da je videla mestno hišo, Tuilerije in Samaritanko,² ko je šla čez Kraljevi

¹ Mišljeno je vsekakor regentstvo Filipa Orleanskega (1715—1723), razupiti radi razdanosti; op. prev.

² La Samaritaine, bronasta skupina na stroju, ki je dvigal iz Seine vodo v mesto; op. prev.

most, je dobila ladja, ki je peljala jabolka na Igriški trg, luknjo in jabolka so se vsula po vodi, da je bila reka vsa rdeča od njih.

Bila je poučena o izpremembah, ki so se izvršile v poslednjih časih v kraljevini, zlasti o razdoru, ki je nastal med župniki preklinjači in onimi, ki niso kleli. Vedela je tudi, da so bile vojne, lakota in znamenja na nebu. Da je kralj mrtev, ni verjela. Dali so mu priliko, tako je zatrjevala, da je pobegnil skozi podzemski hodnik, krvniku pa so izročili namesto njega nekega človeka nizkega stanu.

Ob nogah babice je najmlajši potomec zakoncev Poitrine, Janezek dobival zobčke v svoji košari. Théveninova je privzdignila zibelko iz vrbovine ter se nasmehnila detetu, ki je bilo zaječalo, onemoglo od vročice in krčev. Moralo je biti hudo bolno, kajti poklicali so bili zdravnika, grajana Pelleporta, ki je bil nadomestni poslanec v Konventu in, po pravici povedano, ni zahteval plačila za svoje posete.

Grajanka Théveninova, pristna hči svojega očeta, je bila povsod doma; nezadovoljna s tem, kako je Klada umila posodo, je brisala krožnike, čaše in vilice. Med tem ko je grajanka Poitrine kuhala juho, ki jo je kot dobra gostilničarka pokušala, je Elodija rezala na kose štiri funte težak hlebček, še vroč od peči. Gamelin, ki jo je gledal pri tem delu, ji je dejal:

»Pred nekaj dnevi sem čital neko knjigo, ko jo je spisal mlad Nemeč, čigar ime sem pozabil, in ki je prav dobro prevedena v francoščino. Tu vidimo lepo deklico z imenom Charlotte, ki je kakor vi, Elodija, rezala kruh, in ga, kakor vi, rezala graciozno in tako ljubko, da se je mladi Werther, ko je to videl, zaljubil vanjo.

»In se je to končalo z možitvijo? vpraša Elodija.

»Ne, odvrne Evarist; to se je končalo z Wertherjevo nasilno smrtjo.«

Obedovali so dobro, zakaj bili so hudo lačni; ampak jedača ni bila nič kaj prida. Jean Blaise je godrnjal: v jedi je bil zelo natančen in dobro jesti mu je bilo nekako življensko pravilo; da pa je svojo rito-pašnost izgradil v nekak sistem, k temu ga je brez dvoma podžigalo splošno pomanjkanje. Revolucija je bila po vseh hišah poveznila kotle. Povprečni državljani niso imeli ničesar za pod zobe. Spretni ljudje pa, ki so imeli, kakor Jean Blaise, v splošni bedi masten zaslužek, so hodili v restavracije, kjer so si polnili trebube ter tako kazali svojo duhovitost. Brotteaux, ki je v letu II Svobode živel od kostanja in skorij kruha, se je spominjal, da je nekaj večerjal pri Grimodu de la Reynire³ pri vhodu na Elizejske poljane. Želeč si zaslužiti naslov ljubitelja izbrane jedi, je pokušal s slanino zabeljeno zelje Poitrine-ove žene ter stresal iz rokava učene kuhinjske recepte in dobra gastronomična pravila. In ko je Gamelin izjavil, da dober republikanec prezira naslade kuharske umetnosti, je stari davčni zakupnik in ljubitelj starin takoj postregel mlademu Špartancu s pristno formulo za črno juho.

Po obedu je Jean Blaise, ki ni pozabljal resnih poslov, naročil svoji sejmiski akademiji, naj napravi osnutke in skice gostilne, ki se mu je zdela dokaj romantična v svoji zapuščenosti. Medtem ko sta Filip Desmahis in Filip Dubois risala hleve, je prišla Klada krmit prašiče. Grajan Pelleport, zdravstveni činovnik, ki je istočasno odhajal iz dvorane v pritličju, kjer je nudil svojo pomoč malemu Poitrine-u, je pristopil k umetnikoma, častital jima je k njunim talentom, ki so bili v čast celemu narodu, ter jima pokazal Klado v sredi prašičev.

Češkoslovaška trgovska mornarica

Kakor smo že svoječasno poročali, namerava češkoslovaška brodarstva d. z. o. z. razširiti svojo plovno kapaciteto. V to svrhu se vodijo pogajanja s Severnem Lloyd in družbo Hapag. Nova paroplovna d. d. prevzame na podlagi teh dogovorov 4 do 5 starejših parnikov imenovanih družb, katerim se pridruži še češkoslovaški parnik »Legie«. Delniški kapital nove družbe bo znašal 6 milijonov Kč. Dve tretjini pripadajo domačemu delu delničarjev, ostanek pa Lloyd in Hapagu. Parniki bodo vozili pod češko-slovaško zastavo. Z vpustavo češke mornarice bo postalo aktualno tudi vprašanje preuredbe češke svobodne cone v Hamburgu. Češkoslovaška vlada bo nudila novemu podjetju materijalno pomoč v vsakem oziru. Z narodopolitičnih vidikov bo nova družba gotovo velikega propagandnega pomena, med tem ko je gospodarski pomen za enkrat minimalen.

Obročni nakupi drž. papirjev

Obročni nakupi državnih vrednostnih papirjev, Vojne škode, Rdečega srbskega križa in Tobanih srečk, so našim ljudem prinesli veliko izgubo, ki je tembolj obžalovati, ker jo utrpijo največ najmanjši ljudje. Sreča je, da je novi zakon o obročni kupčiji teh vrednostnih papirjev že stopil v veljavo ter da se je s tem ustavilo zlorabljanje ljudstva. V likvidaciji svojih poslov se pa poslužujejo nekatere trdke, med temi tudi Zumbulović iz Beograda, ki je v Dravski banovini na najslabšem glasu, saj je veliko ljudi izgubilo pri njemu težke tisočake, nedopustnih trikov, da svojim kupcem mesto polno plačane Vojne škode, pošiljajo sedaj srečke Rdečega križa ali tobane, ki predstavljajo komaj dvajset del vrednosti Vojne škode, ter s tem občutno oškodujejo ljudi. Nekateri prevzamejo srečke, ker mislijo, da vsaj nekaj dobe za svoj denar, drugi pa niso poučeni o vrednosti, ter niti ne vedo, da so oškodovani. Umestno bi bilo, da se ne bi izpustilo Zumbulovića, ko je bil v ljubljanskem zaporu, dokler ne bi bil založil varščino za vse oškodovance, in če se bo ponovno pričelo s prijavi oškodovancev, naj mož ostane v zaporu, ker ima baje denar ter ni razloga, da se ne bi proti njemu postopalo. Preveč je naših ljudi oškodovanih in prehudo je trpelo dobro ime naših vrednostnih papirjev, da bi kdo nekaznovan naše ljudi za njihove skromne prihranke ogoljufal.

Gospodarske vesti

× Spekulacija s srbskimi predvojnimi posojili. Izvestni špekulanti so že pred časom nakupovali po izredno nizkih cenah obveznice srbskih predvojnih posojil z namenom, da jih spravijo preko meja in vnovčijo po dogovorih med našo državo in inozemskimi upniki. Da se prepreči špekulativne mahinacije, je naše finančno ministrstvo poslalo pariški in ženevski borzi sezname števil 157.000 komadov obveznic srbskega posojila iz leta 1895, ki nimajo pravice na ugodnosti, ki so dane inozemskim upnikom in portarjem srbskih predvojnih posojil.

× Oceania d. d. je izdala svoje letno poročilo o delovanju družbe v pretekli poslovni dobi. Družba razpolaga z 8 parobrodov skupno teže 21.957 bruto ton. Skupna nosljivost brodov znaša 35.450 ton. Od vseh parobrodov se nahaja šest parobrodov v rednih progah. Družba je vsled znižanja prevoznih utrpela skoro 5 milijonov Din izgube. Z državnimi subvencijami, ki so v pretekli dobi znašale 1 milijon Din in ki se bodo v prihodnje povečale, se bo stanje družbe vsekakor zboljšalo in osigurala izvršitev plovbnega programa.

× Posojilo zagrebske občine. »Novosti« poročajo, da je zagrebski župan odstopal v Belgijo in Nizozemsko. G. dr. Skulj ni dal sicer nikake izjave v pogledu posojila zagrebske občine, vendar se v splošnem domneva, da tvori smisel njegovega potovanja predvsem najetje 200 milijonov Din posojila. Zagrebski župan hoče na mednarodnih kreditnih tržiščih osebno proučiti prilike denarnega trga in premočiti, ali naj se mestna občina zagrebska odloči za najetje domačega posojila, ali naj išče možnosti nabave posojila v inozemstvu.

× Angleški premog za naše železnice. »Vreme« poroča, da je uprava naših drž. železnic naročila v Angliji za 100 milijonov Din briketiranega premoga.

× Dvig našega izvoza v Albanijo. V prvih šestih mesecih t. l. se je naš izvoz v Albanijo dvignil za 18 odstotkov napram lanskemu letu. Predvsem se je izvažalo usnje, surove kože itd. Predvideva se, da bo ta okolnost pripomogla k sklenitvi trgovske pogodbe.

× Izsuševalna dela na Popovem Polju. Poljedelsko ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 8 milijonov Din za izsuševanje Popovega Polja. Izsuševalna dela se imajo takoj pričeti. V poljedelskem ministrstvu se nadalje proučava načrti za izsuševanje vseh močvirnih zemljišč v državi, ki naj bi se postopoma izsušila.

× Trideset milijonov mark na potu iz Amerike v Evropo. Ameriška vlada je odposlala 80 milijonov mark nemškimi paroplovnimi družbami kot prvi obrok odškodnine za zaplenjene ladje med svetovno vojno.

Dobave: Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. julija t. l. ponudbe glede dobave razne železnine (nosilci, pasnice, železo, zakovice, matice, vijaki, verige). (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 24. julija t. l. ponudbe glede dobave materijala za tovarni avtomobil; do 1. julija t. l. glede dobave 1 ležaja za lokomotivo, 50 komadov borovih drogov, 8 skretnic, 2000 kg vijakov, 8500 metrov bakrenih vrvi, 200 omotov krovne lepence, 10.000 komadov kovinskih žag, 200 komadov konjskih podkev itd. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 25. julija t. l. ponudbe glede dobave materijala za tovarni avtomobil; do 1.

avgusta t. l. pa glede dobave tračnic. — Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 30. julija t. l. ponudbe glede dobave 1200 kg železnih odlitkov. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. avgusta t. l. ponudbe glede dobave primorčev, rezilnic, svedrov, ročic za navojne svedre, les za obrobjenje, prijemnih src za stružnice, preš za cevi itd., glede dobave hrastovega jamskega lesa ter glede dobave 200 m konopnenih cevi. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. julija t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg cementa, 600 kg bencina; do 31. julija t. l. pa glede dobave krožnih žag in krožnih rezkščev ter glede dobave dveh železnih dvigalk; do 1. avgusta t. l. pa glede dobave 50 kg stenja iz bele bombaževine.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 m dvojne žice. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih).

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. avgusta t. l. ponudbe glede dobave biser, merilnih steklenic, pipet, Fixamol-snovi itd. ter glede dobave 20 komadov vrvmih kolot.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 7. avgusta t. l. ponudbe glede dobave kolesnih delov.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 8. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 300 kg subox-barve, 50 kg salmijaka, 500 kg sadre, 100 kg kolofonije, 100 kg laka, 500 kg slikarske zemlje, 300 kg firneža, 100 kg črne barve, 100 kg rumene barve, 500 kg krita za okna, 100 kg minija, 100 komadov ščetk za barvanje, 4000 kg bencina, raznih električnih svetilk in raznega instalacijskega materijala.

Borzna poročila

dne 23. julija 1930.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 23. jul. Amsterdam 22:695, Berlin 13:455—13:485, Bruselj 7:8817, Budimpešta 9:8866, Curih 1095:90, Dunaj 7:9655, London 273:96 do 274:76, Newyork 56:165—56:365, Pariz 221:84, Praga 166:78—167:58, Trst 294:30—296:30.

Zagreb, 23. jul. Amsterdam 22:695 bl., Dunaj 795:05—798:05, Berlin 13:455—13:485, Bruselj 788:17 bl., Budimpešta 987:16—990:16, Milan 294:285—296:285, London 273:96—274:76, Newyork ček 56:165—56:365, Pariz 220:84—222:84, Praga 166:78—167:58, Curih 1094:40—1097:40.

Beograd, 23. jul. Amsterdam 22:6650—22:7250, Berlin 13:4550—13:4850, Dunaj 795:05—798:05, Bruselj 786:67—789:67, Budimpešta 987:16 do 990:16, Curih 1094:40—1097:40, London 273:96 do 274:76, Milan 294:15—296:15, Newyork 56:1550 do 56:3650, Pariz 220:84—222:84, Praga 166:78 do 167:58.

Dunaj, 23. julija. d. Berlin 168:96, Amsterdam 284:65, Kopenhagen 189:55, Stockholm 190:20, Newyork 707:50, London 34:4288, Pariz 27:84, Bruselj 98:89, Praga 20:9738, Beograd 12:5525, Budimpešta 124:01, Bukarešta 4:2088, Varšava 79:34, Sofija 5:2075, Milan 37:06, Curih 137:48.

Curih, 23. jul. Beograd 9:125, Pariz 20:245, London 25:035, Newyork 514:40, Bruselj 71:94, Milan 26:955, Madrid 58:75, Amsterdam 207:025.

Objava

Izgubl sem domovnico izdano od občine Vitan srez Ptuj, dne 30. decembra 1919. št. 82, glasečo se na ime Rudolf Granda.

Proglasam jo za neveljavno.

Rudolf Granda s. r.

Berlin 122:90, Dunaj 72:71, Sofija 3:73, Praga 15:255, Varšava 57:70, Budimpešta 90:215, Ate-ne 6:675, Carigrad 2:44, Bukarešta 3:06.

Vrednostni papirji.

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 23. jul. Drž. papirji: 7% inv. pos. 89 bl., vojna škoda ar. 441:50—442 (440, 441:50), voj. škoda kasa 441:50—442:50 (441:50), voj. škoda avgust 441—443, dec. 442—443 (442), 4% agr. obv. 54—55, 7% Bler. pos. 87:50—88 (88), 8% Bler. pos. 97:25—98, 7% pos. hipot. b. 86:125—86:50. — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 905—910, Udružena 191—192, Ljublj. kred. 122 d., Narodna banka 8300—8310. — Industrije: Sečarana Osijek 330—335, Trboveljska 405—407:50, Slavonija 200 d., Vevče 125 d.

Beograd, 23. jul. 7% inv. pos. 90—90:50, (70 tisoč), 4% agrar. obv. 56—57, 7% pos. drž. Hip. b. 89:25 (5000 dolarjev), 7% Bler 89:50—90, 8% Bler 100:3750 (23.000 dolarjev), 7% Begluške obv. 75 d., Rdeči križ 54—57, Vojna škoda 454:50 (320 kom.), Vojna škoda večje obveznice 452 (100 kom.), Narodna banka 8270 (35 komadov), Izvozna b. 660 d., Prometna b. 970 d., Trgov. vačko-obrtna b. Novi Sad 160 d.

Dunaj, 23. julija. d. Bankverein 18, Kreditni zavod 47:50, Dunav-Sava-Adria 12:20, Prioritete 91:75, Ruše 35:15, Trbovlje 49:95, Leykam —.

Notacije naših drž. papirjev v inozemstvu.

New York, 23. jul. 8% Bler 96—97, 7% Bler 87—88, 7% drž. Hipot. b. 85—85:50.

London, 23. jul. 7% Bler 87—87:50.

Žitna tržišča.

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, zaključeni so bili 3 vagoni pšenice.

Ljubljana, 23. jul. Pšenica: nova bačka 80/81 kg 235—237:50, nova bačka 79/80 kg 222:50 do 225, nova bačka 78/79 kg 220—222:50. — Koruza: bačka 165—167:50. — Ječmen: novi spomladanski 69/70 kg 165—167:50, novi ozimni 66/67 kg 155—157:50. — Oves: novi, baranjske provenience 205—210. — Rž: nova bačka 72 kg 162:50—165. — Moka: bačka nularica, stara 405—410, bačka nularica, nova 395—400.

Novi Sad, 23. julija. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 29 vagonov, koruza 31 vagonov, moka 14 vagonov, ječmen 1 vagon, otrobi 2 vagona. — Tendenca: neizpremenjena.

Budimpešta, 23. julija. Tendenca trdna, promet živahen. Pšenica: 20:05—20:27 (20:23 do 20:24), marec 1931: 21:85—22:01 (22—22:01), maj 22:45. — Rž: okt. 12:80—12:97 (12:92 do 12:94), marec 1931: 14:10—14:30 (14:25—14:28). Koruza: julij 15:44—16:40 (16:40—16:42), avgust 16:23—16:53 (16:53—16:54) trs. avgust 13:80—14:05 (14—14:10).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendenca za les mlačna, brez prometa.

Berlinsko tržišče jaje,

dne 22. julija 1930.

Tendenca mrtva. Notacije za komad v pl.: Danska 10:25—12:75, Estonska 9:10—10:50, Švedska 10:25—12:75, Nizozemska 10:25—10:75, Jugoslovska 8:50, Bolgarska 8:75, Romunska 8 do 8:50, Poljska 7:25—7:50.

Mag. št. 26195/30

ref. IX.

Razpis

Mestno načelstvo razpisuje

oddajo naprave novega železo-betonskega mostu

čez potok Gradaščico na Groharjevi cesti.

Upravičenci morajo pod običajnimi pogoji vložiti ponudbe pri gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II, do sobote, dne 26. julija 1930, do 11. ure dop. Vsi potrebni in razpisni obrazci in načrti se dobe od 21. julija 1930 naprej med uradnimi urami pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 17. julija 1930

Zupanov namestnik: Dr. Zarnik I. r.

Mag. št. 32943/29

ref. IX.

Razpis

Občinska uprava mesta Ljubljana razpisuje

oddajo težaških in zidarskih del za popravo opornih in ograjnih zidov, poti in ograj

na ljubljanskem gradu. Navodila in razpisni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. v času uradnih ur od ponedeljka, dne 28. julija 1930 naprej.

Ponudbe je vložiti do dne 4. avgusta 1930 istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani

dne 22. julija 1930

Zahvala.

Vsem, ki so lajšali trpljenje v težki bolezni, vsem, ki so ga počastili z zadnjim obiskom, vsem, ki so ga zasuli s cvetjem ter njim, ki so s svojo prisotnostjo pripomogli k tako veličastni zadnji poti našega dobrega soproga, očeta gospoda

Antona Kristana

izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

S svojim sočustvovanjem ste nam neizmerno olajšali gorje, a obenem dali priznanje in čast delu pokojnika.

Hvala še enkrat!

Ljubljana, dne 23. julija 1930.

Rodbina Kristanova.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No. 28.868.

Razpust društva.

Društvo »Prostovoljno gasilno društvo v Vrzdencu in okolici« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
Ljubljana, dne 15. julija 1930.

Po odredbi bana:
banski svetnik: Mencinger, s. r.

VI. No. 15.758.

Izpremema v seznamku zdravnikov,

vpisanih v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Sujetin Boris, zdravnik ruskega sanatorija v Vurbergu pri Ptuj, je bil vpisan v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
Po odredbi bana:
Zdravstveni inšpektor: dr. Mayer, s. r.

II. No. 20.200.

Razglas.

Vsem kraljevskim banskim upravam.

Predmet: Matkovič Mato in drugi delomržezi. Senekovič Ivan, rojen 1888. v Inovi, tja pristojen, srez Maribor, levi breg; Koše Martin, rojen 1896. v Lokah, pristojen v Trbovlje, srez Laško; Adrinek Josip, rojen 1900. v Vitanju, tja pristojen, srez Konjice; Medik Otakar, rojen 1874. na Dunaju, pristojen v Brebrovnik, srez Ptuj; Stumf Franc, rojen 1910. na Dunaju, pristojen v Slivnici pri Mariboru levi breg; Skarlovnik Anton, rojen 1903. v Gaberju pri Celju, pristojen v občino Celje-okolica; Brece Franc, rojen 1904. na Igu, tja pristojen, srez Ljubljana-okolica; Fink Leopold, roj. 1900., pristojen v Malogoro, srez Kočevje;

Pečovnik Anton, rojen 1896. v Vudmatu, pristojen v Črno, srez Dravograd, in njegova žena Ana, roj. 1893. v Eichborgu;

Primožič Rafaela, roj. 1880., pristojna v občino Sv. Katarina, srez Kranj.

Naprosam Vas, da opozorite po podrejenih političnih oblastih vse občine, splošne bolnice in ubožnostne ustanove, da navedenim osebam ne dajejo podpor na račun domovnih občin, ker jih iste ne bodo povračale.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
Ljubljana, dne 8. julija 1930.

Po odredbi bana

zastopa načelnik upravnega oddelka
banski svetnik: Mencinger, s. r.

V. No. 4074.

1703—3—3

Razglas o licitaciji

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradbenih del pri novi zgradbi kmetijske gospodinjke šole v St. Juriju ob juž. žel.

I. javno pismono ofertno licitacijo na dan 12. avgusta 1930. ob enajstih,

pri tehničnem razdelku sreskega načelnikstva v Celju. Istotam se dobivajo med uradnimi urami potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki proti plačilu napravnih stroškov.

Ponudbe se glase tako, da podajo v odstotkih (tudi z besedami) popust na vsote odobrenega proračuna, ki znaša: za

1. zidarska in betonska dela Din 480.120/33
2. tesarska dela „ 47.419/95
3. krovna dela „ 14.739/24
4. kleparska dela „ 9.169/35
5. mizarska dela „ 48.653/60
6. steklarska dela „ 7.986/60
7. pleskarska dela „ 13.715/28
8. slikarska dela „ 5.687/36
9. pečarska dela „ 14.700/—
10. vodovodno instalacijo „ 23.353/80
11. električno instalacijo „ 10.924/60

skupaj Din 676.420/09

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega razdelka pri sreskem načelnikstvu v Celju.

Kr. banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 17. julija 1930.

I. No. 7044.

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora Ormož dve službeni mesti banovinskih cestarjev, in sicer:

1. mesto za cestno progo Središče—Stroža vas od km 0-00 do km 0-866 in od km 0-00 do km 4-000.
2. mesto za cestno progo Kamenščak—Saveli—Spuhle od km 17-231 do km 21-000.

Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, npravnstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti), je predložiti najkasneje do 15. avgusta 1930.

kraljevski banski upravi v Ljubljani.
Ljubljana, dne 18. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
I. No. 7045.

Razpis

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora v Ptuj deset službenih mest banovinskih cestarjev, in sicer:

2 mesti na banovinski cesti Ptuj—Zavrč—Duhava, in sicer proga od km 5-00 do km 8-00 in od km 8-00 do km 12-097.
1 mesto na banovinski cesti Vurberg—Ptuj—Vurberg—Sv. Lenart od km 5-00 do km 9-00.

1 mesto na banovinski cesti Rogoznica—Kamenščak—Dornova od km 10-00 do km 15-700.
1 mesto na banovinski cesti Terbegovci od km 10-00 do km 15-700.

1 mesto na banovinski cesti Terbegovci—Pacanje od km 10-00 do km 15-700.
1 mesto na banovinski cesti Selce—Janežovci od km 9-047 do km 15-472.

1 mesto na banovinski cesti Turnišče—Cvetlin od km 0-00 do km 5-00.
1 mesto na banovinski cesti Borl—Sv. Florijan od km 0-00 do km 4-00.

1 mesto na banovinski cesti Poljčane—Majšperk od km 14-020 do km 16-301.
1 mesto na banovinski cesti Šikole—Mostično od km 0-00 do km 5-5000.

Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, npravnstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti), je predložiti najkasneje do 15. avgusta 1930.

kraljevski banski upravi v Ljubljani.
Ljubljana, dne 18. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
I. No. 7046.

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora v Slov. Bistrici dve službeni mesti banovinskih cestarjev, in sicer:

1 mesto na banovinski cesti Slov. Bistrica—Pečke od km 0-00 do km 4-00.
1 mesto na banovinski cesti Črešnjevce—Vrhloga—Sežrže od km 0-00 do km 6-760.

Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, npravnstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti), je predložiti najkasneje do 15. avgusta 1930.

kraljevski banski upravi v Ljubljani.
Ljubljana, dne 18. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
I. No. 7047.

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora v Šoštanju štiri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer:

1 mesto na banovinski cesti Velenje—Črna—Petrovce od km 0-00 do km 4-00.
2 mesti na banovinski cesti Šoštanj—St. Vid in sicer od km 6-00 do km 12-864 in od km 0-00 do km 6-00.

1 mesto na banovinski cesti Dravograd—Slovenjgrad—Šoštanj od km 28-500 do km 33-00.
Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega

roka, zdravniško izpričevalo, npravnstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti), je predložiti najkasneje do 15. avgusta 1930.

kraljevski banski upravi v Ljubljani.
Ljubljana, dne 18. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.
I. No. 7048.

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju okrajnega cestnega odbora na Vrnskem štiri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer:

1 mesto na banovinski cesti Rečica—Novi klovčevce—Letuš od km 0-00 do km 4-590.
1 mesto na banovinski cesti Gomilsko—Braslovce—Letuš od km 0-00 do km 6-156.

2 mesti na banovinski cesti Latkova vas—St. Pavel—Trbovlje, in sicer 1 mesto od km 3-463 do km 8-900; 1 mesto od km 8-900 do km 11-484.

Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, npravnstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti), je predložiti najkasneje do 15. avgusta 1930.

kraljevski banski upravi v Ljubljani.
Ljubljana, dne 18. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 71/30—1.

1727

Oklic.

Tožeča stranka Jernejčič Josip, trgovca na Vrhniki, je vložila proti toženi stranki Leskovec Leopoldu, pos. sinu na Stari-Vrhniki h. št. 13, pošta Vrhnika, radi 250 Din s pripadki k opr. št. C 71/30—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 13. avgusta 1930. ob devetih pred tem sodiščem v sobi št. 2, razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja gospod Verbič Josip, hranilnični ravnatelj na Vrhniki, za oskrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Kr. okrajno sodišče na Vrhniki,
dne 18. julija 1930.

C 70/30—1

1728

Oklic.

Tožeča stranka Jernejčič Josip, trgovca na Vrhniki, je vložila proti toženi stranki Istinič Valentinu, delavcu na Vrhniki, sedaj neznan kje v Ameriki, radi Din 1.700/46 s pripadki k opr. št. C 70/30—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 13. avgusta 1930. ob devetih pred tem sodiščem v sobi št. 2, razpravna dvorana.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja gospod Verbič Josip, hranilnični ravnatelj na Vrhniki, za oskrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Kr. okrajno sodišče na Vrhniki,
dne 18. julija 1930.

No. V 1909/30—3.

1720

Amortizacija.

Na prošnjo Miovič Petra J., trgovca iz Maribora, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je baje prosilec izgubil ter se njih imejtelj pozivlja, da uveljavi v teku šestih mesecev, počenši od danes, svoje pravice. Sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: carinska deklaracija uvoza za 1000—kg aktikarbona, izstavljena dne 28. marca 1930, števil. 27408.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 17. julija 1930.

E 40/30—11.

1719

Dražbeni oklic.

Dne 7. avgusta 1930 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 1

dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Unec, vl. št. 45.

Cenilna vrednost: 11.180 Din; vrednost pritlikline: 80 Din; najmanjši ponudek: 7.366 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Cerknici,
dne 2. julija 1930.

E 5357/30—6.

1725

Dražbeni oklic.

Dne 14. avgusta 1930. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin, travnikov in njive: zemljiška knjiga Černelavci, vl. št. 124, Kupšinci, vl. št. 209.

Cenilna vrednost: 21.263 Din; najmanjši ponudek: 14.157 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče M. Sobota,
dne 17. junija 1930.

E 1157/30—7.

1722

Dražbeni oklic.

Dne 2. septembra 1930. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: ideelna ena šestinka zemljiška knjiga d. o. Sitež, vl. št. 117.

Cenilna vrednost: 10.400 Din; vrednost pritlikline: 1.132/50 Din; najmanjši ponudek: 7.550 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj,
dne 7. julija 1930.

E IV 1968/29—30.

1731

Dražbeni oklic.

Dne 15. septembra 1930. ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Sv. Lovrenc na Poh., vl. št. 231.

Cenilna vrednost: 511.248 Din; vrednost pritlikline: 11.430 Din; najmanjši ponudek: 340.833 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 10. julija 1930.

E 410/30.

1729

Dražbeni oklic.

Dne 19. septembra 1930. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, poslopja in zemljišča: zemljiška knjiga k. o. St. Lenart, vl. št. 15.

Cenilna vrednost: 62.283 Din; vrednost pritlikline: 1.321 Din; najmanjši ponudek 41.522 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 3. julija 1930.